ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 18.07.1950 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1957 do: 29.12.1957

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

86

Trestný zákon

zo dňa 12. júla 1950.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

VŠEOBECNÁ ČASŤ.

PRVÁ HLAVA.
ÚČEL TRESTNÉHO ZÁKONA.

§ 1.

Trestný zákon chráni ľudovodemokratickú republiku, jej socialistickú výstavbu, záujmy pracujúceho ľudu a jednotlivca a vychováva na dodržiavanie pravidiel socialistického spolužitia. Prostriedky na dosiahnutie tohto účelu sú hrozba trestami, ukladanie a výkon trestov a ochranné opatrenia.

DRUHÁ HLAVA.
ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI.

§ 2.

Trestný čin.

Trestným činom je len také pre spoločnosť nebezpečné konanie, ktorého výsledok uvedený v zákone páchateľ zavinil.

Zavinenie.

§ 3.

(1) Výsledok uvedený v zákone je zavinený úmyselne, ak páchateľ

a) chcel ho spôsobiť, alebo

b) vedel, že ho môže spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým usrozumený.

(2) Výsledok uvedený v zákone je zavinený z nedbanlivosti, ak páchateľ

a) vedel, že ho môže spôsobiť, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že ho nespôsobí, alebo

b) nevedel, že ho môže spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mohol.

§ 4.

(1) Ak neustanovuje zákon výslovne, že zavinenie z nedbanlivosti je trestné, vyžaduje sa pre trestnosť úmyselné zavinenie.

(2) Na okolnosti, ktoré podmieňujú použitie vyššej trestnej sadzby, sa však prihliadne,

a) ak ide o ťažší následok, aj vtedy, ak ho zavinil páchateľ z nedbanlivosti, vyjmúc prípady, že zákon vyžaduje aj tu zavinenie úmyselné,

b) ak ide o inú skutočnosť, aj vtedy, ak o nej páchateľ nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mohol, vyjmúc prípady, že zákon vyžaduje aj tu, aby o nej páchateľ vedel.

§ 5.

Pokus.

(1) Konanie pre spoločnosť nebezpečné, ktorého sa páchateľ dopustil v úmysle spôsobiť výsledok uvedený v zákone, je pokusom trestného činu, ak tento výsledok nenastane.

(2) Pokus je trestný ako trestný čin sám, avšak pri výmere trestu sa prihliadne na okolnosti a dôvody, pre ktoré k výsledku uvedenému v zákone nedošlo, a na to, ako sa konanie k tomuto výsledku priblížilo.

(3) Pokus nie je trestný, ak upustil páchateľ dobrovoľne od spôsobenia výsledku uvedeného v zákone.

§ 6.

Spolupáchateľstvo.

Za výsledok uvedený v zákone, ktorý bol úmyselne spôsobený spoločným konaním, zodpovedá každý zo spolupáchateľov, ako by ho spôsobil sám.

§ 7.

Návod a pomoc.

(1) Kto v niekom úmyselne vzbudí rozhodnutie spáchať trestný čin, potresce sa podľa trestnej sadzby ustanovenej na trestný čin, na ktorý navádzal.

(2) Kto niekomu úmyselne poskytne pomoc na spáchanie trestného činu, potresce sa podľa trestnej sadzby ustanovenej na trestný čin, pri ktorom pomáhal. Pomocou je najmä poskytovanie prostriedkov, odstraňovanie prekážok, rada, utvrdzovanie v predsavzatí alebo sľub prispieť po trestnom čine.

(3) Trestnosť návodcu a pomocníka nie je závislá od trestnosti priameho páchateľa.

(4) Ustanovenia o pokuse sa použijú aj na pokus návodu a pomoci.

(5) Návodca a pomocník nie sú trestní, ak zabránia dobrovoľne tomu, aby ten, kto bol navádzaný alebo komu sa pomáhalo, spáchal trestný čin.

§ 8.

Nutná obrana.

Konanie iináč trestné, ktorým niekto odvracia útok na ľudovodemokratickú republiku, jej socialistickú výstavbu, záujmy pracujúceho ľudu alebo na jednotlivca, nie je trestným činom, ak

a) útok priamo hrozil alebo trval a

b) obrana bola útoku primeraná.

§ 9.

Krajná núdza.

(1) Konanie iináč trestné, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace ľudovodemokratickej republike, jej socialistickej výstavbe, záujmom pracujúceho ľudu alebo jednotlivcovi, nie je trestným činom, ak

a) spôsobená škoda je menšia než tá, ktorá hrozila, a

b) nebezpečenstvo nebolo možno odvrátiť iináč.

(2) Nejde o krajnú núdzu podľa odseku 1, ak ten, komu nebezpečenstvo hrozilo, bol povinný ho znášať.

§ 10.

Vek.

Kto v čase činu nedovŕšil pätnásty rok, nie je trestne zodpovedný.

§ 11.

Nepríčetnosť.

Kto pre duševnú poruchu nemohol v čase činu rozpoznať, že jeho konanie je pre spoločnosť nebezpečné, alebo ovládať svoje konanie, nie je za taký čin trestne zodpovedný.

TRETIA HLAVA.
PÔSOBNOSŤ TRESTNÝCH ZÁKONOV.

§ 12.

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona platného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchateľa priaznivejšie.

(2) O ochranných opatreniach sa rozhodne vždy podľa zákona platného v čase rozhodovania o nich.

§ 13.

(1) Podľa československého zákona sa posudzuje trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území Československej republiky.

(2) Trestný čin sa považuje za spáchaný na území Československej republiky,

a) ak sa páchateľ tu dopustí konania smerujúceho k výsledku uvedenému v zákone, aj keď tento výsledok nastal alebo mal nastať celkom alebo zčasti v cudzine, alebo

b) ak nastane alebo ak má tu nastať aspoň zčasti výsledok uvedený v zákone, aj keď konania k nemu smerujúceho sa páchateľ dopustil v cudzine.

§ 14.

(1) Podľa československého zákona sa posudzuje trestnosť aj takého činu, ktorý v cudzine spácha československý občan alebo obyvateľ Československej republiky bez štátnej príslušnosti.

(2) Podľa československého zákona sa posudzuje trestnosť velezrady (§ 78), podvracania republiky (§ 79a), teroru (§ 80a), záškodníctva (§ 84), sabotáže (§ 85), vyzvedačstva (§§ 86 a 87), vierolomnosti podľa § 93, vojnového škodcovstva podľa § 99, ohrozenia hospodárskeho a služobného tajomstva podľa § 112, falšovania a pozmeňovania platidiel (§ 139), uvádzania falšovaných a pozmenených platidiel (§ 140), zľahčenia mincí a uvádzania zľahčených mincí (§ 141), výroby a držania falšovateľského náčinia (§ 142), násilia na verejnom činiteľovi (§ 177), ohrozenia prevádzky všeobecne prospešných zariadení podľa § 194 ods. 1 písm. b), nedovolenej výroby a držania omamných prostriedkov a jedov podľa § 197, pozbavenia osobnej slobody (§ 230), zavlečenia do cudziny (§ 231) a obchodu so ženami (§ 243) a kupliarstva (§ 243a) aj vtedy, ak ich spácha v cudzine cudzí štátny príslušník alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá nie je obyvateľom Československej republiky. To isté platí aj o trestnosti spolčenia (§ 166), ak smeruje k týmto trestným činom.

§ 15.

(1) Podľa československého zákona sa posudzuje trestnosť iného činu, než ktorý je uvedený v § 14 ods. 2, spáchaného v cudzine cudzím štátnym príslušníkom alebo osobou bez štátnej príslušnosti, ktorá nie je obyvateľom Československej republiky, len vtedy,

a) ak je čin trestný aj podľa zákona platného na území, kde bol spáchaný, a

b) ak páchateľ bol zastihnutý na území Československej republiky a nebol vydaný na trestné stíhanie cudziemu štátu.

(2) Ak je zákon štátu, na území ktorého bol trestný čin spáchaný, miernejší než zákon československý, nemožno páchateľovi uložiť trest prísnejší, než aký ustanovuje onen zákon.

§ 16.

Československého občana nemožno vydať cudziemu štátu na trestné stíhanie ani na výkon trestu.

ŠTVRTÁ HLAVA.
TRESTY.

Prvý diel.
Spoločné ustanovenia o trestoch.

§ 17.

Účel trestu.

(1) Účelom trestu je:

a) zneškodniť nepriateľov pracujúceho ľudu,

b) zabrániť páchateľovi v ďalšom páchaní trestných činov a vychovávať ho na to, aby dodržiaval pravidlá socialistického spolužitia,

c) pôsobiť výchovne na ostatných členov spoločnosti.

(2) Výkonom trestu nesmie byť ponížená ľudská dôstojnosť.

§ 17a
Upustenie od potrestania

Súd môže upustiť od potrestania, ak ide o trestný čin menšieho významu a páchateľ ináč vedie riadny život pracujúceho človeka; ak upustí súd od potrestania, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

§ 18.

Druhy trestov.

(1) Hlavné tresty sú:

a) trest smrti,

b) odňatie slobody,

c) nápravné opatrenie.

(2) Vedľajšie tresty sú:

b) strata čestných práv občianskych,

c) vylúčenie z vojska,

d) strata vojenskej hodnosti,

e) prepadnutie majetku,

f) peňažný trest,

g) zákaz činnosti,

h) vyhostenie,

ch) zákaz pobytu,

i) uverejnenie rozsudku,

j) prepadnutie veci.

(3) Vedľajší trest možno uložiť len spolu s trestom hlavným.

§ 19.

Výmera trestu.

(1) Pri výmere trestu prihliadne súd na stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, najmä z hľadiska spôsobu vykonania trestného činu, jeho následkov, miery zavinenia, osoby páchateľa, možnosti jeho nápravy a okolností priťažujúcich a poľahčujúcich.

(2) Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno pri vymeriavaní trestu prihliadať ako na okolnosť priťažujúcu alebo poľahčujúcu.

§ 20.

Priťažujúce okolnosti.

Priťažujúcou okolnosťou je najmä to, že páchateľ

a) prejavil trestným činom nepriateľstvo k ľudovodemokratickému poriadku,

b) ohrozil trestným činom politické, vojenské alebo hospodárske záujmy republiky,

c) spáchal trestný čin surovým spôsobom, zákerne, so zvláštnou ľsťou, zo ziskuchtivosti alebo z iných nízkych pohnútok,

d) porušil trestným činom osobitnú povinnosť, najmä povinnosť vyplývajúcu z jeho zodpovedného postavenia,

e) bol už pre trestný čin rovnakého druhu odsúdený,

f) spáchal rôzne trestné činy,

g) trestný čin opakoval alebo v ňom pokračoval po dlhší čas,

h) zviedol k trestnému činu iného, najmä mladistvého,

ch) spôsobil trestným činom väčšiu škodu, alebo

i) spáchal trestný čin využívajúc niečiu bezbrannosť, závislosť alebo služobnú podriadenosť.

§ 21.

Poľahčujúce okolnosti.

Poľahčujúcou okolnosťou je najmä to, že páchateľ

a) spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti, pokiaľ si ho neprivodil sám, najmä požitím alkoholického nápoja,

b) spáchal trestný čin v silnom rozrušení,

c) spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých,

d) spáchal trestný čin pod tlakom závislosti alebo služobnej podriadenosti,

e) spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nezavinil,

f) viedol pred trestným činom riadny život pracujúceho človeka,

g) pričinil sa po trestnom čine o odstránenie jeho škodlivých následkov, alebo

h) priznal sa k trestnému činu, pokiaľ sa také priznanie netýka len skutočností menej významných.

§ 22.

Úhrnný a dodatkový trest.

(1) Ak odsudzuje súd páchateľa za dva alebo viac trestných činov, vymeria úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Ak sú horné hranice trestných sadzieb dočasného odňatia slobody rovnaké, zvyšuje sa horná hranica o štvrtinu. Ustanovenia o vedľajších trestoch, o vylúčení podmienečného odsúdenia a o vylúčení zníženia trestu sa použijú aj vtedy, ak platia len o niektorom zo súdených trestných činov.

(2) Ak odsudzuje súd páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, než bol v prvej stolici vyhlásený odsudzujúci rozsudok o inom jeho trestnom čine, uloží dodatkový trest, ktorým doplní trest skôr uložený tak, ako by išlo o úhrnný trest podľa odseku 1. Ďalší trest však súd neuloží, ak je toho názoru, že trest skôr uložený je dostatočný; aj v tomto prípade rozhodne znovu o podmienečnom odsúdení (§ 26).

(3) Ak predchádzajúcim rozsudkom bolo uložené nápravné opatrenie a súd ukladajúci dodatkový trest neuloží ďalšie nápravné opatrenie, zruší pôvodne uložené nápravné opatrenie a vymeria primeraný trest za oba trestné činy ako úhrnný trest podľa odseku 1.

(4) Ustanovenie o dodatkovom treste sa nepoužije, ak sa, pokiaľ ide o predchádzajúce odsúdenie, na páchateľa hľadí, akoby nebol odsúdený.

§ 23.

Započítanie väzby a trestu.

(1) Čas, ktorý páchateľ pre ten istý skutok strávil vo väzbe alebo v treste uloženom súdom alebo iným orgánom, započítava sa do trestu odňatia slobody alebo do nápravného opatrenia; jeden deň väzby alebo trestu odňatia slobody sa počíta za dva dni nápravného opatrenia.

(2) Čas uvedený v odseku 1 sa započítava aj do náhradného trestu za peňažný trest.
Podmienečné odsúdenie.

§ 24.

(1) Súd podmienečne odloží výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak je vzhľadom na predchádzajúci život páchateľa a na okolnosti prípadu dôvodne toho názoru, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu.

(2) Ak odloží súd podmienečne výkon trestu odňatia slobody, neodkladá sa tým výkon trestov vedľajších; súd však môže vysloviť, že sa podmienečne odkladajú aj peňažný trest, zákaz činnosti, vyhostenie a zákaz pobytu alebo aj len niektorý z týchto vedľajších trestov.

§ 25.

(1) Pri podmienečnom odsúdení určí súd skúšobnú dobu na jeden až tri roky; ak však odloží výkon trestu odňatia slobody prevyšujúceho jeden rok, určí skúšobnú dobu na dva až päť rokov. Skúšobný čas sa začína právoplatnosťou rozsudku.

(2) Podmienečne odsúdenému môže súd uložiť primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život pracujúceho človeka; má mu tiež zpravidla uložiť, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

(3) Doba, po ktorú podmienečne odsúdený v skúšobnej dobe viedol riadny život pracujúceho človeka a vyhovel uloženým podmienkam, sa započítava do skúšobnej doby novourčenej pri podmienečnom odsúdení pre ten istý skutok alebo do skúšobnej doby určenej podľa § 26.

§ 26.

Ak ukladá súd podmienečne odsúdenému dodatkový trest, rozhodne o podmienečnom odsúdení znovu.

§ 27.

(1) Ak podmienečne odsúdený viedol v skúšobnom čase riadny život pracujúceho človeka a vyhovel uloženým podmienkam, vysloví súd, že sa osvedčil; ináč rozhodne, že sa trest vykoná. Ak vysloví súd, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, rozhodne zároveň, či sa vykoná zvyšok neodpykaného trestu zákazu činnosti a zákazu pobytu; náhradný trest odňatia slobody za nevymožiteľný peňažný trest sa v tomto prípade nevykoná.

(2) Ak do jedného roku po tom, čo súd právoplatne vyslovil, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, vyjde najavo, že sa mal trest vykonať, rozhodne súd dodatočne, že sa trest vykoná.

§ 28.

(1) Ak nerozhodne súd ani dodatočne, že sa trest vykoná, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.

(2) Rovnako sa hľadí na páchateľa, ako by nebol odsúdený, ak nerozhodne súd bez jeho viny do dvoch rokov od uplynutia skúšobného času o tom, či sa osvedčil.

Druhý diel.
Ukladanie a výkon jednotlivých trestov.

Trest smrti.

§ 29.

(1) Trest smrti sa vykoná obesením; v čase zvýšeného ohrozenia vlasti možno ho vykonať zastrelením.

(2) Tehotnej žene nemožno uložiť trest smrti.
Odňatie slobody.

§ 30.

Zníženie trestu.

(1) Súd môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, len ak to odôvodňujú pomery páchateľa alebo stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť.

(2) Pri znížení trestu odňatia slobody podľa odseku 1 nemožno uložiť trest

a) pod desať rokov, ak má byť podľa zákona uložený trest doživotného odňatia slobody,

b) pod päť rokov, ak je dolná hranica trestnej sadzby najmenej pätnásť rokov,

c) pod tri roky, ak je dolná hranica trestnej sadzby najmenej desať rokov,

d) pod jeden rok, ak je dolná hranica trestnej sadzby najmenej päť rokov.

§ 31.

Trvanie trestu.

(1) Trest dočasného odňatia slobody nesmie ani po zvýšení podľa tohto zákona prevyšovať dvadsaťpäť rokov.

(2) Trest odňatia slobody uložený páchateľovi za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol na ňom vykonaný iný trest odňatia slobody, nesmie spolu s týmto trestom, a ak bol taký trest už čiastočne vykonaný, spolu s jeho zvyškom, robiť viac než dvadsaťpäť rokov.

§ 32.

Výkon trestu.

(1) Trest odňatia slobody sa vykonáva v trestných ústavoch, súdnych väzniciach alebo v pracovných útvaroch, a ak ide o vojenskú osobu v činnej službe, aj vo vojenských kárnych útvaroch. Užitočná práca má väzňovi umožniť, aby sa po prepustení začlenil do radov pracujúcich.

(2) Ak páchateľ spáchal trestný čin po dovŕšení osemnásteho roku a uložený trest odňatia slobody alebo jeho prevažnú časť možno vykonať do jeho dvadsiateho roku, môže súd vysloviť, že sa trest vykoná ako u mladistvého (§ 62). Toto ustanovenie sa nevzťahuje na vojenskú osobu v činnej službe.

Podmienečné prepustenie.

§ 33.

Po odpykaní polovice uloženého trestu odňatia slobody alebo úhrnného času postupne uložených takých trestov a pri doživotnom odňatí slobody po odpykaní pätnásť rokov môže byť väzeň podmienečne prepustený, ak preukázal za výkonu trestu svojou prácou a svojím správaním sa polepšenie oprávňujúce na nádej, že povedie riadny život pracujúceho človeka.

§ 34.

(1) Pri podmienečnom prepustení sa určí skúšobný čas na dva až desať rokov. Tento čas sa začína podmienečným prepustením väzňa.

(2) Podmienečne prepustenému možno uložiť primerané obmedzenia, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život pracujúceho človeka; možno mu tiež uložiť, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

§ 35.

(1) Ak podmienečne prepustený viedol v skúšobnom čase riadny život pracujúceho človeka a vyhovel uloženým podmienkam, hľadí sa na neho, ako by trest odpykal dňom, keď bol podmienečne prepustený; ináč sa rozhodne, že sa zvyšok trestu vykoná.

(2) Rovnako sa hľadí na podmienečne prepusteného, ako by trest odpykal dňom, keď bol podmienečne prepustený, ak sa nerozhodne bez jeho viny do dvoch rokov od uplynutia skúšobného času, že sa zvyšok trestu vykoná.

(3) Opätovné podmienečné prepustenie z toho istého trestu je možné po odpykaní polovice zvyšku trestu a pri doživotnom odňatí slobody po odpykaní ďalších pätnásť rokov.

Nápravné opatrenie.

§ 37.

(1) Namiesto trestu odňatia slobody, ktorý by neprevyšoval šesť mesiacov, uloží súd páchateľovi nápravné opatrenie na jeden mesiac až jeden rok, ak je toho názoru, že na dosiahnutie účelu trestu postačí tento trest.

(2) Nápravné opatrenie nemožno uložiť

a) vojakovi v činnej službe,

b) príslušníkovi vojensky organizovaného alebo iného zboru, ktorého príslušníci podliehajú podľa osobitných zákonov ustanoveniam o vojenských trestných činoch, v činnej službe,

c) vojnovému zajatcovi, alebo

d) ak sú tu iné okolnosti, ktoré bránia výkonu tohto trestu.

§ 38.

Nápravné opatrenie sa vykonáva na slobode. Záleží v tom, že páchateľ je povinný po čas trestu vykonávať prácu mu určenú za sníženú odmenu za prácu a bez niektorých výhod vyplývajúcich z pracovného pomeru (§ 39).

§ 39.

(1) Ak je páchateľ v pracovnom pomere, najmä ak vykonáva prácu prevažne telesnú, nenariadi súd zmenu jeho zamestnania. Z dôležitých dôvodov môže však súd na čas trestu nariadiť zmenu páchateľovho zamestnania, najmä v tom smere, aby vykonával prácu menej zodpovednú alebo na inom pracovisku; v tomto prípade súd zároveň ustanoví zásady pre určenie druhu, spôsobu a miesta páchateľovho zamestnania.

(2) Z odmeny náležiacej odsúdenému za prácu prepadá jedna štvrtina štátu; súd však môže túto čiastku znížiť až na jednu desatinu odmeny.

(3) Čas výkonu nápravného opatrenia sa nezapočítava do času trvania pracovného pomeru, pokiaľ jeho dĺžka má význam pre vznik alebo rozsah nárokov z pracovného pomeru. Nároky páchateľa z národného poistenia zostávajú nedotknuté.

§ 40.

(1) Do výkonu nápravného opatrenia sa nezapočítava čas, po ktorý páchateľ prácu mu určenú z akéhokoľvek dôvodu nevykonáva.

(2) Ak páchateľ prácu mu určenú nenastúpi v ustanovenej lehote alebo ju nevykonáva riadne, premení súd nápravné opatrenie na trest odňatia slobody. Za dva dni nevykonaného nápravného opatrenia uloží súd jeden deň odňatia slobody.

§ 41.

Ak bolo nápravné opatrenie vykonané, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený; čas výkonu nápravného opatrenia sa však započíta do času trvania pracovného pomeru (§ 39 ods. 3) až po uplynutí jedného roku od výkonu trestu.

Strata čestných práv občianskych.

§ 43.

Súd vysloví stratu čestných práv občianskych, ak odsudzuje páchateľa na trest smrti. Vzhľadom na závažnosť činu a zavržiteľnosť pohnútok môže súd stratu čestných práv občianskych vysloviť tiež, ak odsudzuje páchateľa za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky.

§ 44.

(1) Strata čestných práv občianskych záleží v tom, že odsúdený stráca

a) právo volebné,

b) právo zastávať funkciu sudcu a sudcu z ľudu,

c) vedecké a umelecké hodnosti,

d) československé vyznamenania a čestné uznania, právo nosiť cudzozemské vyznamenania a právo užívať cudzozemské čestné tituly.

(2) Súd môže vysloviť stratu všetkých práv uvedených v odseku 1 alebo len niektorého z nich.

(3) Strata práv uvedených v odseku 1 písm. a) a b) trvá po dobu, dokiaľ nebol trest odňatia slobody odpykaný alebo odpustený alebo jeho výkon premlčaný; súd však môže vysloviť, že táto strata trvá ešte po odpykaní trestu odňatia slobody, a to až po dobu piatich rokov. Strata práv uvedených v písm. c) a d) je vždy trvalá.

Vylúčenie z vojska.

§ 45.

Súd vysloví vylúčenie z vojska, ak odsudzuje vojenskú osobu na trest smrti, na trest doživotného odňatia slobody alebo na trest dočasného odňatia slobody najmenej na dvadsať rokov.

Strata vojenskej hodnosti.

§ 46.

(1) Súd vysloví stratu vojenskej hodnosti, ak ukladá trest vylúčenia z vojska.

(2) Vzhľadom na závažnosť činu a zavržiteľnosť pohnútok môže súd vysloviť stratu vojenskej hodnosti, ak odsudzuje páchateľa za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky.

(3) Vojenský súd a vojenské kolégium Najvyššieho súdu môžu vysloviť stratu vojenskej hodnosti tiež, ak to vzhľadom na spáchaný trestný čin vyžadujú záujmy služby.

(4) Stratou vojenskej hodnosti je odsúdenému znížená jeho hodnosť vo vojsku na hodnosť prostého vojaka a odňatá jeho hodnosť v sbore, ktorého príslušníci podliehajú vojenskej súdnej právomoci.

Prepadnutie majetku.

§ 47.

(1) Súd môže vzhľadom na povahu a závažnosť činu a pomery páchateľa vysloviť prepadnutie majetku, ak odsudzuje páchateľa na trest smrti alebo za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky.

(2) Prepadnutie majetku postihuje páchateľov majetok celý alebo tú jeho časť, ktorú súd určí; prepadnutie sa však nevzťahuje na prostriedky alebo veci, ktoré sú nevyhnutne potrebné na ukojenie životných potrieb páchateľa alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je páchateľ povinný podľa zákona sa starať.

(3) Výrokom o prepadnutí majetku zaniká zákonné majetkové spoločenstvo.

(4) Vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát.

Peňažný trest.

§ 48.

Ukladanie a výmera trestu.

(1) Spolu s trestom odňatia slobody môže súd uložiť tiež peňažný trest, ak prejavil páchateľ úmyselným trestným činom nepriateľstvo k ľudovodemokratickému poriadku alebo ak spáchal trestný čin zo ziskuchtivosti. Peňažný trest sa neuloží, ak je zrejmé, že by bol nevymožiteľný. Vedľa trestu prepadnutia majetku peňažný trest uložiť nemožno.

(2) Pri výmere peňažného trestu prihliadne súd na osobné a majetkové pomery páchateľa tak, aby peňažný trest pre neho znamenal predovšetkým citeľné obmedzenie majetku nadobudnutého bezpracnými ziskami a odňatie majetkového základu, z ktorého pramenilo spáchanie trestného činu. Peňažný trest sa vymeria sumou od 100 Kčs do 50 000 Kčs.

(3) Vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu.

§ 49.

Náhradný trest.

(1) Ak ukladá súd vedľa trestu dočasného odňatia slobody aj peňažný trest, určí zároveň pre prípad jeho nevymožiteľnosti náhradný trest odňatia slobody.

(2) Náhradný trest spolu s trestom dočasného odňatia slobody nesmie dohromady presahovať hornú hranicu zákonnej sadzby o viac než o štvrtinu. Pri výmere náhradného trestu prihliadne súd na osobné pomery páchateľa a na výšku uloženého peňažného trestu.

§ 50.

Ručenie za nevymožiteľný trest.

Súd môže vysloviť, že za nevymožiteľný peňažný trest uložený páchateľovi ručí aj majiteľ súkromného podniku, pri prevádzke ktorého bol trestný čin spáchaný, alebo osoba zodpovedná za vedenie takého podniku, ak z nedbanlivosti prispeli na spáchanie trestného činu.

Zákaz činnosti.

§ 51.

(1) Ak spáchal páchateľ pri výkone činnosti alebo povolania trestný čin, ktorým poškodil alebo ohrozil hospodárske záujmy republiky, vysloví súd, že sa páchateľovi zakazuje vykonávať takú činnosť alebo také povolanie.

(2) Súd môže vysloviť, že sa páchateľovi zakazuje vykonávať činnosť alebo povolanie, ak

a) páchateľ spáchal trestný čin v súvislosti s touto činnosťou alebo s týmto povolaním,

b) páchateľ by ich mohol zneužiť na spáchanie trestného činu, alebo

(3) Zákaz uvedený v odseku 1 alebo 2 určí súd na jeden až desať rokov; čas výkonu trestu odňatia slobody sa do tohto času nezapočítava.

Vyhostenie.

§ 52.

Súd uloží páchateľovi, ktorý nie je československým občanom, trest vyhostenia z územia Československej republiky, ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku alebo iný všeobecný záujem.

Zákaz pobytu.

§ 53.

(1) Súd vysloví, že sa páchateľovi zakazuje pobyt v niektorej časti územia Československej republiky, ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku alebo iný všeobecný záujem.

(2) Zákaz uvedený v odseku 1 určí súd na tri až desať rokov; doba výkonu trestu odňatia slobody sa do tejto doby nezapočítava.

Uverejnenie rozsudku.

§ 54.

Súd vysloví, že sa rozsudok uverejní, ak to vyžaduje všeobecný záujem.

Prepadnutie veci.

§ 55.

(1) Súd môže vyhlásiť za prepadnutú vec,

a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,

b) ktorá bola na spáchanie trestného činu určená,

c) ktorú páchateľ získal trestným činom alebo ako odmenu zaň, alebo

d) ktorú páchateľ nadobudol za vec uvedenú pod písm. c).

(2) Za prepadnutú možno vyhlásiť len vec náležiacu páchateľovi.

(3) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Tretí diel.
Osobitné ustanovenia o trestaní mladistvých.

§ 56.

Mladiství.

Pri trestaní osôb, ktoré v čase trestného činu dovŕšily pätnásty rok a neprekročily osemnásty rok (mladistvých), prihliadne súd na osobitnú starostlivosť, ktorú ľudovodemokratická republika venuje mládeži.

§ 57.

Účel trestu.

Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho pracujúceho človeka, a to so zreteľom na jeho osobné vlastnosti, na jeho rodinnú výchovu a na prostredie, z ktorého pochádza.

§ 58.

Upustenie od potrestania.

Súd môže upustiť od potrestania u mladistvého tiež,

a) ak nemohol mladistvý z ospravedlniteľného dôvodu úplne rozpoznať, že jeho konanie je pre spoločnosť nebezpečné,

b) ak ide o trestný čin menšieho významu, alebo

c) ak je súd toho názoru, že ochranná výchova, ktorú zároveň nariaďuje, splní účel trestu.

§ 59.

Vylúčenie niektorých druhov trestov.

Mladistvému nemožno uložiť:

a) trest smrti,

c) stratu čestných práv občianskych,

d) vylúčenie z vojska,

e) zákaz činnosti,

f) zákaz pobytu,

g) trest uverejnenia rozsudku.

§ 60.

Ukladanie trestu.

(1) Miesto trestu smrti alebo doživotného odňatia slobody ustanoveného v zákone nastupuje u mladistvého trest odňatia slobody na tri až pätnásť rokov, a ak ide o vojenskú osobu v činnej službe, ktorá trestný čin spáchala za zvýšeného ohrozenia vlasti, na desať až dvadsaťpäť rokov. Zníženie týchto trestov je vylúčené.

(2) Trestné sadzby dočasného odňatia slobody ustanovené v zákone sa znižujú u mladistvého na polovicu, pričom však horná hranica zníženej sadzby nesmie nikdy prevyšovať päť rokov, dolná jeden rok. Zníženie týchto trestov je prípustné aj tam, kde to zákon ináč vylučuje. Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na vojenskú osobu v činnej službe, ktorá trestný čin spáchala za zvýšeného ohrozenia vlasti.

(3) Náhradný trest za trest peňažný súd mladistvému neuloží.

§ 61.

Podmienečné odsúdenie a podmienečné prepustenie.

(1) Súd môže u mladistvého vysloviť podmienečné odsúdenie, ak neprevyšuje uložený trest odňatia slobody tri roky. Skúšobnú dobu určí na jeden až tri roky.

(2) Ak nedovŕšil mladistvý, ktorý bol podmienečne odsúdený alebo podmienečne prepustený, dvadsiaty rok v čase, keď dal príčinu pre výkon trestu alebo jeho zvyšku, môže sa vzhľadom na výnimočné okolnosti prípadu vysloviť, že podmienečné odsúdenie alebo podmienečné prepustenie zostáva v platnosti. Pritom sa môže skúšobný čas primerane predĺžiť, nie však o viac než o dva roky.

§ 62.

Výkon trestu odňatia slobody.

(1) Trest odňatia slobody uložený mladistvému sa vykonáva v samostatných ústavoch pre mladistvých alebo v osobitných oddeleniach súdnych väzníc. Ak však mladistvý dovŕšil osemnásty rok a je odôvodnená obava, že by pôsobil zhubne na mravný vývoj spoluväzňov, vykoná sa trest alebo jeho zvyšok v trestnom ústave, súdnej väznici alebo v pracovnom útvare. Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na vojenskú osobu v činnej službe.

(2) Trest odňatia slobody sa vykonáva s náležitým prihliadnutím na povahové vlastnosti mladistvého a na jeho schopnosti. Pritom treba dbať na to, aby bol mladistvý odborne pripravený na budúce povolanie.

§ 63.

Úhrnný a dodatkový trest.

Osobitné ustanovenia o trestaní mladistvých sa nepoužijú, ak súd páchateľovi ukladá úhrnný alebo dodatkový trest za trestné činy spáchané jednak pred dovŕšeným osemnástym rokom, jednak po ňom, a ak zákon na trestný čin spáchaný po dovŕšenom osemnástom roku ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

PIATA HLAVA.
ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU.

§ 64.

Účinná ľútosť.

(1) Trestnosť velezrady (§ 78), podvracania republiky (§ 79a), teroru (§ 80a), záškodníctva (§ 84), sabotáže (§ 85), vyzvedačstva (§§ 86 a 87), ohrozenia štátneho tajomstva podľa §§ 88 a 89, vierolomnosti (§§ 93 a 94), vojnového škodcovstva (§§ 99 a 100), ohrozenia hospodárskeho a služobného tajomstva (§§ 112 až 114), nedovoleného ozbrojovania (§§ 120 a 121), skrátenia a ohrozenia dane podľa § 149 ods. 2, porušenia predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 152 ods. 2, spolčenia (§ 166), vzbury väzňov podľa § 170 ods. 2, všeobecného ohrozenia (§§ 190 až 192), ohrozenia prevádzky všeobecne prospešných zariadení (§§ 194 a 195), šírenia nákazlivých chorôb (§§ 199 až 202), ohrozenia zdravia závadnými potravinami a inými potrebami (§§ 203 a 204), spolčenia na zbehnutie (§ 275) a spolčenia na vzburu (§ 277) zaniká, ak páchateľ

a) škodlivý následok trestného činu dobrovoľne zamedzí alebo napraví, alebo

b) urobí o trestnom čine dobrovoľne oznámenie v čase, keď sa škodlivému následku trestného činu mohlo ešte zabrániť. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi alebo orgánu národnej bezpečnosti; ak podlieha páchateľ vojenskej súdnej právomoci, môže miesto toho urobiť oznámenie predstavenému.

(2) Oznámením trestného činu nezanikne však trestnosť toho, kto trestný čin nastrojil alebo naň naviedol preto, aby dal podnet na trestné stíhanie inej osoby.

§ 64a
Zánik nebezpečnosti činu pre spoločnosť

Trestnosť činu zaniká, ak nebezpečnosť činu pre spoločnosť už prestala.

§ 65.

Premlčanie trestného stíhania.

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je

a) dvadsať rokov, ak ustanovuje zákon na trestný čin trest smrti alebo doživotného odňatia slobody,

b) desať rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby dočasného odňatia slobody najmenej desať rokov,

c) päť rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby dočasného odňatia slobody najmenej tri roky,

d) tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Do premlčacej doby sa nezapočítava čas, po ktorý páchateľa nemožno postaviť pred súd pre zákonnú prekážku alebo preto, že úmyselne marí trestné stíhanie.

(3) Premlčanie trestného stíhania sa prerušuje,

a) ak urobí prokurátor alebo súd opatrenie smerujúce k stíhaniu páchateľa pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, alebo

b) ak páchateľ spácha v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

(4) Prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 66.

Premlčanie výkonu trestu.

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na trest smrti alebo doživotného odňatia slobody,

b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest dočasného odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,

c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest dočasného odňatia slobody najmenej na päť rokov,

d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

(2) Premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmienečnom odsúdení právoplatnosťou rozhodnutia, že sa trest vykoná. Do premlčacej doby sa nezapočítava čas, po ktorý nemožno trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržuje v cudzine.

(3) Premlčanie výkonu trestu sa prerušuje,

a) ak urobí prokurátor alebo súd opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o premlčanie ktorého ide, alebo

b) ak odsúdený spácha v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší než na trestný čin, za ktorý bol páchateľ odsúdený.

(4) Prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.
Zahladenie odsúdenia.

§ 67.

(1) Súd zahladí odsúdenie, ak viedol odsúdený po výkone alebo odpustení trestu alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život pracujúceho človeka nepretržite po dobu najmenej

a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,

b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,

c) troch rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.

(2) Ak bol trestný čin spáchaný vo veku do dvadsať rokov, znižujú sa lehoty uvedené v odseku 1 na polovicu.

§ 68.

(1) Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený a zvyšok neodpykaného trestu zákazu činnosti a zákazu pobytu sa nevykoná.

(2) Ak do jedného roku po tom, čo súd právoplatne zahladil odsúdenie, vyjde najavo, že odsúdenie zahladené byť nemalo, súd svoje rozhodnutie zruší, ak sa medzitým nesplnily podmienky zahladenia.

ŠIESTA HLAVA.
OCHRANNÉ OPATRENIA.

§ 69.

Účel ochranných opatrení.

(1) Ako ochranné opatrenia možno uložiť ochranné liečenie, ochrannú výchovu a zhabanie, a to len za podmienok uvedených v §§ 70, 71 a 74; účelom ochranných opatrení je:

a) chrániť spoločnosť pred trestnými činmi, ku ktorým by v budúcnosti mohlo dôjsť,

b) osobám, ktoré by pre svoju chorobu alebo pre zanedbanú výchovu mohly spáchať trestný čin, liečením a výchovou umožniť, aby sa staly platnými členmi spoločnosti.

(2) Ak nie je účel ochranných opatrení splnený už uložením a výkonom trestu, možno ich uložiť i vedľa trestu.

§ 70.

Ochranné liečenie.

(1) Ak páchateľ trestného činu nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný, nariadi súd jeho odovzdanie do liečebného ústavu; súd môže tak urobiť aj vtedy, ak spáchal páchateľ trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný alebo ak spáchal páchateľ, ktorý sa oddáva nadmiernemu požívaniu alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov, trestný čin v opilosti alebo v inom podobnom opojení alebo trestný čin opilstva.

(2) Ochranné liečenie potrvá, dokiaľ to vyžaduje jeho účel. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

(3) Od ochranného liečenia môže súd upustiť, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo nariadené.

Ochranná výchova.

§ 71.

(1) Ak spozná súd v trestnom konaní proti mladistvému, že o jeho výchovu nie je náležite postarané alebo že jeho doterajšia výchova bola zanedbaná alebo že to vyžaduje prostredie, v ktorom žije, nariadi jeho ochrannú výchovu.

(2) Ak spácha osoba, ktorá dovŕšila dvanásty rok a je mladšia ako pätnásť rokov, čin ináč trestný, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti alebo doživotného odňatia slobody, nariadi poručenský (opatrovnícky) súd jej ochrannú výchovu; poručenský (opatrovnícky) súd môže tak urobiť aj vtedy, ak je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala čin ináč trestný.

(3) Ochrannú výchovu nemožno nariadiť, ak ide o vojenskú osobu, uvedenú v § 269 ods. 2.

§ 72.

Ochranná výchova sa vykonáva vo výchovných ústavoch; ak to však vyžaduje zdravotný stav chovanca, vykoná sa v liečebnom ústave.

§ 73.

(1) Ochranná výchova potrvá, dokiaľ to vyžaduje jej účel, najdlhšie však do dovŕšeného osemnásteho roku; ak to vyžaduje záujem chovanca, možno ju predĺžiť do dovŕšenia devätnásteho roku.

(2) Od ochrannej výchovy môže súd upustiť, ak zaniknú pred jej začatím okolnosti, pre ktoré bola nariadená.

§ 74.

Zhabanie.

(1) Ak vec uvedená v § 55 ods. 1 nebola vyhlásená za prepadnutú, môže súd vysloviť, že sa vec zhabáva,

a) ak náleží páchateľovi, ktorého nemožno stíhať alebo odsúdiť,

b) ak náleží páchateľovi, od potrestania ktorého súd upustil,

c) ak náleží osobe, ktorá z nedbanlivosti prispela na spáchanie trestného činu, alebo

d) ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku alebo iný všeobecný záujem.

(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát.

SIEDMA HLAVA.
SPOLOČNÉ USTANOVENIA.

Výklad niektorých pojmov.

§ 75.

(1) Trestnými činmi sa rozumejú len činy súdne trestné, a pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva ináč, aj pokus, návod a pomoc.

(2) Konaním sa rozumie aj opomenutie takej činnosti, na ktorú bol páchateľ podľa okolností a svojich pomerov povinný.

(3) Výsledkom uvedeným v zákone sa rozumie súhrn znakov trestného činu, ktoré sú uvedené v osobitnej časti, s výnimkou zavinenia.

(4) Obzvlášť priťažujúcou okolnosťou sa rozumie taká okolnosť, ktorá s trestným činom zpravidla spojená nebýva a ktorá pre svoju dôležitosť zvyšuje nebezpečnosť činu alebo páchateľa pre spoločnosť.

(5) Časom zvýšeného ohrozenia vlasti sa rozumie čas, v ktorom republika vstúpila do stavu brannej pohotovosti alebo v ktorom došlo k udalostiam ohrožujúcim zvýšenou mierou samostatnosť, ústavnú jednotu, územnú celistvosť, ľudovodemokratické štátne zriadenie alebo spoločenský poriadok republiky alebo verejný pokoj a poriadok.

(6) Štátnym tajomstvom sa rozumie všetko, čo v dôležitom záujme republiky, najmä v záujme politickom, vojenskom alebo hospodárskom, má zostať utajené pred nepovolanými osobami.

(7) Hospodárskym tajomstvom sa rozumie všetko, čo je príznačné alebo významné pre hospodárske podnikanie a vo všeobecnom záujme má zostať utajené pred nepovolanými osobami.

(8) Služobným tajomstvom sa rozumie dôležitá skutočnosť, ktorá súvisí s činnosťou národného výboru, súdu alebo iného úradu, verejného orgánu alebo podniku alebo ľudového družstva a vo všeobecnom záujme má zostať utajená pred nepovolanými osobami.

(9) Volebným právom sa rozumie právo voliť alebo byť zvoleným do zákonodarných sborov alebo do národných výborov.

(10) Verejným činiteľom je ten, kto obstaráva verejné veci, súc na to povolaný; za týchto podmienok je verejným činiteľom najmä

a) člen národného výboru, iný podľa zákona zvolený zástupca ľudu, sudca z ľudu, funkcionár ľudového družstva,

b) štátny zamestnanec,

c) vedúci alebo rozhodujúci zamestnanec štátneho, národného, komunálneho alebo iného verejného podniku alebo ľudového družstva,

d) príslušník brannej moci alebo iného ozbrojeného sboru, alebo

e) orgán povolaný chrániť alebo zaisťovať bezpečnosť ľudí a majetku alebo vykonávať svojím osobným úkonom rozhodnutie verejného činiteľa.

(11) Za verejnú sa pokladá listina vydaná národným výborom, súdom alebo iným úradom alebo verejným orgánom, ktorá zakladá nejaké právo alebo povinnosť alebo zisťuje určitý stav.

(12) Daňou sa rozumie akákoľvek verejná dávka s príslušenstvom, akokoľvek ukladaná alebo vyberaná.

(13) Ťažkou ujmou na zdraví sa rozumie

a) zmrzačenie,

b) strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti,

c) ochromenie údu,

d) strata alebo podstatné oslabenie funkcie smyslového ústrojenstva,

e) poškodenie dôležitého orgánu,

f) zohyzdenie,

g) onemocnenie pohlavnou chorobou,

h) prerušenie tehotenstva bez súhlasu tehotnej ženy,

ch) mučivé útrapy, alebo

i) dlhší čas trvajúca porucha zdravia.

(14) Osobami blízkymi sa rozumejú príbuzní v pokolení priamom, osvojitelia a osvojenci, súrodenci a manželia; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby blízke len vtedy, keby ujmu, ktorú by utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ťažkú ujmu vlastnú.

§ 76.

(1) Trestný čin je spáchaný so zbraňou, ak páchateľ alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchateľov použije zbraň na prekonanie alebo zamedzenie odporu alebo ak ju na ten účel má pri sebe; zbraňou sa tu rozumie, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva ináč, čokoľvek, čím možno urobiť útok proti telu dôraznejším.

(2) Trestný čin je spáchaný násilím aj vtedy, ak je spáchaný na osobe, ktorú páchateľ uviedol do stavu bezbrannosti ľsťou.

(3) Trestný čin je spáchaný verejne, ak je spáchaný

a) obsahom tlačiva, rozširovaného spisu, filmom, rozhlasom alebo iným podobne účinným spôsobom,

b) aspoň pred dvoma osobami, alebo

(4) Trestný čin je spáchaný pre zárobok, ak si páchateľ chce sústavným páchaním takých trestných činov zadovážiť aspoň na čas zdroj príjmov.

§ 77.

Počítanie času a trestu.

(1) Kde zákon spojuje s uplynutím určitého času nejaký následok, nezapočítava sa do neho deň, keď nastala udalosť určujúca začiatok času.

(2) Kde je použitie zákonného ustanovenia závislé od dĺžky trestu odňatia slobody, neprihliada sa na náhradný trest za trest peňažný.

OSOBITNÁ ČASŤ.

PRVÁ HLAVA.
TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLIKE.

Prvý diel.
Trestné činy proti základom republiky.

§ 78.

Velezrada.

(1) Kto sa pokúsi obzvlášť nebezpečným konaním zničiť samostatnosť republiky, zničiť alebo rozvrátiť jej ľudovodemokratické štátne zriadenie alebo spoločenský poriadok, zničiť vymoženosti pracujúceho ľudu dosiahnuté pri výstavbe socializmu, zničiť alebo rozvrátiť územnú celistvosť republiky alebo podlomiť jej obranyschopnosť, potresce sa odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov.

(2) Kto

a) na čin uvedený v odseku 1 s niekým sa spolčí, alebo

b) pre taký čin vojde do styku s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom,

potresce sa odňatím slobody na päť až dvadsať rokov.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za zvýšeného ohrozenia vlasti,

b) ak sú takým činom značnou mierou ohrozené samostatnosť republiky, jej ľudovodemokratické štátne zriadenie, spoločenský poriadok, vymoženosti pracujúceho ľudu dosiahnuté pri výstavbe socializmu, územná celistvosť alebo obranyschopnosť republiky,

c) ak je na taký čin zneužitá branná moc alebo ozbrojený alebo vojensky organizovaný sbor alebo, ak sú na taký čin sbierané alebo organizované branné, ozbrojené alebo pomocné sily alebo hromadené zbrane, strelivo, výbušniny alebo iné nebezpečné látky,

d) ak sa pri takom čine kladie brannej moci alebo ozbrojenému sboru násilný odpor, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(4) Vedľa trestov uvedených v odsekoch 1 až 3 môže súd vysloviť stratu štátneho občianstva; ak neuloží tento trest, vysloví prepadnutie majetku.

§ 79a
Podvracanie republiky

(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku vykonáva podvratnú činnosť proti samostatnosti republiky, proti jej ľudovodemokratickému štátnemu zriadeniu alebo spoločenskému poriadku, proti vymoženostiam pracujúceho ľudu dosiahnutým pri výstavbe socializmu, proti územnej celistvosti alebo obranyschopnosti republiky, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto

a) pre čin uvedený v odseku 1 založí organizáciu, alebo

b) na taký čin sa spolčí s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom alebo s nimi pre taký čin vojde do styku.

(3) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za zvýšeného ohrozenia vlasti, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(4) Kto sa na čin uvedený v odseku 1 až 3 s niekým spolčí, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

§ 80a
Teror

(1) Kto v úmysle odstrašiť niekoho od aktívnej účasti na budovaní ľudovodemokratickej republiky alebo mu takú činnosť znemožniť, ublíži niekomu na zdraví alebo spôsobí citeľnú škodu na majetku alebo inú ťažkú ujmu alebo sa o to pokúsi, potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak je takým činom spôsobená rozsiahla škoda na majetku,

c) ak spácha taký čin v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví,

d) ak má taký čin za následok ťažkú ujmu na zdraví, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle spôsobiť smrť, alebo

b) ak je takým činom ohrozený život mnohých ľudí alebo ak má taký čin za následok smrť.

(4) Kto sa na čin uvedený v odseku 1 alebo 2 s niekým spolčí, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov; kto sa s niekým spolčí na čin uvedený v odseku 3, potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

(5) Kto niekomu v úmysle odstrašiť ho od aktívnej účasti na budovaní ľudovodemokratickej republiky alebo mu takú činnosť znemožniť vyhráža, že jemu alebo blízkej osobe spôsobí smrť, ublíženie na zdraví, citeľnú škodu na majetku alebo inú ťažkú ujmu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

§ 81.
Poburovanie proti republike

(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku

a) verejne alebo najmenej dve osoby poburuje proti republike, proti jej samostatnosti, ľudovodemokratickému štátnemu zriadeniu alebo spoločenskému poriadku, proti vymoženostiam pracujúceho ľudu dosiahnutým pri výstavbe socializmu, proti územnej celistvosti alebo obranyschopnosti republiky, alebo

b) úmyselne umožňuje alebo uľahčuje šírenie takého poburujúceho prejavu,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti; podmienečné odsúdenie a zníženie trestu je vylúčené.

§ 83.

Podpora a propagácia fašizmu a podobných hnutí.

(1) Kto podporuje alebo propaguje fašizmus, nacizmus alebo podobné hnutie, ktoré smeruje alebo vedie k potlačeniu práv a slobôd pracujúceho ľudu alebo ktoré hlása národnostnú, náboženskú alebo rasovú nenávisť, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov; podmienečné odsúdenie je vylúčené.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 tlačou, filmom, rozhlasom alebo iným podobne účinným spôsobom; podmienečné odsúdenie je vylúčené.

(3) Odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti; zníženie trestu je vylúčené.

§ 84
Záškodníctvo

(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku zničí, poškodí alebo urobí neupotrebiteľným majetok, ktorý je v socialistickom vlastníctve, v úmysle mariť alebo sťažovať

a) prevádzku alebo rozvoj národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, alebo

b) prevádzku dôležitého všeobecne prospešného zariadenia,

potresce sa odňatím slobody na päť až dvadsať rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 zmarené alebo značnou mierou sťažené vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v obzvlášť dôležitom úseku,

b) ak sú takým činom značnou mierou ohrozené dôležité záujmy obrany vlasti,

c) ak je takým činom ohrozený život mnohých ľudí alebo ak má taký čin za následok smrť, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Kto sa na čin uvedený v odseku 1 alebo 2 s niekým spolčí, potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

§ 85
Sabotáž

(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku nesplní alebo poruší povinnosť svojho povolania, zamestnania alebo svojej služby alebo plnenie takej povinnosti obchádza alebo sa dopustí iného konania v úmysle

a) mariť alebo sťažovať vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v niektorom úseku, alebo

b) spôsobiť vážnu poruchu v činnosti úradu alebo iného verejného orgánu, národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora,

potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou sťažené vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v obzvlášť dôležitom úseku,

b) ak je v činnosti úradu alebo iného verejného orgánu, národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora skutočne spôsobená vážna porucha, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak sú činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou ohrozené dôležité záujmy obrany vlasti,

b) ak je takým činom zmarené vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v obzvlášť dôležitom úseku, alebo

c) ak je takým činom ohrozený život mnohých ľudí alebo ak má taký čin za následok smrť.

Druhý diel.
Trestné činy proti bezpečnosti republiky.

Vyzvedačstvo.

§ 86.

(1) Kto vyzvedá štátne tajomstvo v úmysle vyzradiť ho cudzej moci, alebo
kto štátne tajomstvo úmyselne cudzej moci vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti,

b) ak spácha taký čin ako člen organizácie, ktorej účelom je vyzvedať štátne tajomstvo,

c) ak sa týka taký čin štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého,

d) ak spácha taký čin spôsobom obzvlášť nebezpečným, v značnom rozsahu alebo pre zárobok alebo ak pácha taký čin po dlhší čas,

e) ak vyzradí štátne tajomstvo, ktorého uchovávanie sa mu výslovne uložilo alebo ktoré už podľa svojho postavenia je povinný uchovávať, alebo

f) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Kto

a) na čin uvedený v odseku 1 alebo 2 sa s niekým spolčí,

b) pre taký čin vojde do styku s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom, alebo

c) vojde do styku s organizáciou, ktorej účelom je vyzvedať štátne tajomstvo, v úmysle podporovať jej snahy,

potresce sa odňatím slobody na päť až pätnásť rokov.

(4) Vedľa trestov uvedených v odsekoch 1 až 3 môže súd vysloviť stratu štátneho občianstva; ak neuloží tento trest, vysloví prepadnutie majetku.

§ 87.

Kto poškodí republiku tým, že spácha vyzvedačstvo proti spojencovi, potresce sa trestami ustanovenými v § 86.

Ohrozenie štátneho tajomstva.

§ 88.

(1) Kto vyzvedá štátne tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe, alebo
kto štátne tajomstvo úmyselne takej osobe vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti,

b) ak sa týka taký čin štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého,

c) ak vyzradí štátne tajomstvo, ktorého uchovávanie mu bolo výslovne uložené alebo ktoré už podľa svojho postavenia je povinný uchovávať, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Podmienečné odsúdenie je vylúčené a v prípade uvedenom v odseku 2 písm. a) je vylúčené aj zníženie trestu.

§ 89.

Kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa štátne tajomstvo môže stať známym cudzej moci alebo že sa stalo známym nepovolanej osobe, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

§ 90.

(1) Kto úmyselne bez odkladu neoznámi, že sám alebo niekto iný stratil alebo ináč prišiel o listinu alebo iný predmet štátneho tajomstva, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Oznámenie podľa odseku 1 treba urobiť prokurátorovi alebo orgánu národnej bezpečnosti; osoba podliehajúca vojenskej súdnej právomoci môže miesto toho urobiť oznámenie predstavenému.

§ 92.

(1) Kto bez povolenia

a) zhotoví opis, plán, nákres alebo snímku niektorého zariadenia na obranu vlasti,

b) takú vec odpíše, odkreslí alebo odfotografuje alebo dá alebo nechá inému tak urobiť,

c) takú vec sebe alebo niekomu inému zadováži, alebo

d) takú vec uverejní,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako sa potresce, kto úskočne alebo ľstivo vnikne do obvodu objektu dôležitého pre obranu vlasti alebo na iné také miesto.

Vierolomnosť.

§ 93.

(1) Kto úmyselne ohrozí dôležitý záujem republiky tým, že

a) poruší povinnosti, ktoré má ako splnomocnenec republiky, alebo

b) falšuje, pozmení alebo potlačí listinu alebo iný doklad o právnych pomeroch republiky k cudzej moci,

potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov; podmienečné odsúdenie je vylúčené.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti,

b) ak má taký čin za následok značnú škodu, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Vedľa trestov uvedených v odsekoch 1 a 2 môže súd vysloviť stratu štátneho občianstva; ak neuloží tento trest, vysloví prepadnutie majetku. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. a) je zníženie trestu vylúčené.

§ 94.

Kto z nedbanlivosti ohrozí dôležitý záujem republiky tým, že

a) poruší povinnosti, ktoré má ako splnomocnenec republiky, alebo

b) falšuje, pozmení alebo potlačí listinu alebo iný doklad o právnych pomeroch republiky k cudzej moci,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

§ 95.

Opustenie republiky.

(1) Kto bez povolenia opustí územie Československej republiky, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Rovnako sa potresce československý občan, ktorý neposlúchne úradnú výzvu, aby sa v určenej lehote na územie Československej republiky vrátil.

(3) Vedľa trestu uvedeného v odsekoch 1 a 2 môže súd vysloviť stratu štátneho občianstva. Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 95a
Vniknutie na územie republiky

Kto, hoci nie je československým občanom, vnikne na územie Československej republiky, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

§ 96
Ohrozenie záujmov republiky v cudzine

Československý občan, ktorý úmyselne ohrozí záujmy republiky tým, že v cudzine rozširuje nepravdivú zprávu o pomeroch v republike, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

Tretí diel.
Trestné činy proti obrane vlasti.

Vojnové škodcovstvo.

§ 99.

(1) Kto za zvýšeného ohrozenia vlasti úmyselne

a) spôsobí škodu obrane vlasti alebo obrane spojenca, alebo

b) zadováži nepriateľovi prospech alebo akokoľvek ho podporuje,

potresce sa odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto

a) na čin uvedený v odseku 1 s niekým sa spolčí, alebo

b) pre taký čin vojde do styku s nepriateľom.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako vojenská osoba uvedená v § 269 ods. 2,

b) ak spácha taký čin pre zárobok, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(4) Vedľa trestov uvedených v odsekoch 1 až 3 môže súd vysloviť stratu štátneho občianstva; ak neuloží tento trest, vysloví prepadnutie majetku.

§ 100.

Kto za zvýšeného ohrozenia vlasti z nedbanlivosti

a) spôsobí škodu obrane vlasti alebo obrane spojenca, alebo

b) zadováži nepriateľovi prospech alebo akokoľvek ho podporuje,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

§ 101.

Vojnová zrada.

(1) Československý občan, ktorý za zvýšeného ohrozenia vlasti koná službu v nepriateľskom vojsku alebo v ozbrojenom sbore, potresce sa odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov.

(2) Doživotným odňatím slobody alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok značnú škodu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako vojenská osoba uvedená v § 269 ods. 2.

(4) Vedľa trestov uvedených v odsekoch 1 až 3 môže súd vysloviť stratu štátneho občianstva; ak neuloží tento trest, vysloví prepadnutie majetku.

§ 102.

Služba v cudzom vojsku.

(1) Československý občan, ktorý bez povolenia koná službu vo vojsku cudzej moci alebo v cudzom ozbrojenom sbore, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle prejaviť nepriateľstvo k republike, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 103.

Najímanie vojska.

(1) Kto najíma obyvateľa republiky, ktorý nie je cudzím štátnym príslušníkom, pre službu vo vojsku cudzej moci alebo v cudzom ozbrojenom sbore, alebo
kto také najímanie sprostredkuje,

potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 ohrozená brannosť republiky, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

Štvrtý diel.
Trestné činy proti ústavným činiteľom.

§ 110.

Snižovanie vážnosti prezidenta republiky.

(1) Kto snižuje vážnosť prezidenta republiky alebo jeho námestníka, potresce sa odňatím slobody na jeden mesiac až jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) verejne,

b) opätovne pri rôznych príležitostiach,

c) v prítomnosti prezidenta republiky alebo jeho námestníka, alebo

d) pre výkon právomoci prezidenta republiky alebo jeho námestníka alebo vôbec pre jeho činnosť v politickom živote.

§ 111.

Hanobenie ústavného činiteľa.

Kto verejne hanobí

a) zákonodarný sbor, jeho predsedníctvo, výbor alebo komisiu, vládu alebo sbor povereníkov, alebo

b) člena vlády, sboru povereníkov alebo predsedníctva zákonodarného sboru pre výkon jeho právomoci alebo vôbec pre jeho činnosť v politickom živote,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky.

Piaty diel.
Trestné činy obzvlášť ohrožujúce poriadok vo verejných veciach.

Ohrozenie hospodárskeho a služobného tajomstva.

§ 112.

(1) Kto vyzvedá hospodárske alebo služobné tajomstvo v úmysle vyzradiť ho do cudziny, alebo kto hospodárske alebo služobné tajomstvo úmyselne do cudziny vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ,

b) ak má taký čin za následok značnú škodu, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 113.

Kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa hospodárske alebo služobné tajomstvo stalo známym v cudzine, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 114.

(1) Kto vyzvedá hospodárske alebo služobné tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe, alebo
kto hospodárske alebo služobné tajomstvo úmyselne takej osobe vyzradí,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ,

b) ak má taký čin za následok značnú škodu, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Útoky proti skupinám obyvateľov.

§ 116.

(1) Kto použije násilie alebo hrozbu násilia proti skupine obyvateľov republiky pre ich národnosť, rasu alebo náboženstvo alebo pre to, že sú bez vyznania alebo stúpencami ľudovodemokratického poriadku, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa zúčastní na shluknutí najmenej troch osôb na čin uvedený v odseku 1.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 so zbraňou, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(4) Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 117.

Kto použije proti inému násilie alebo hrozbu násilia alebo mu spôsobí ujmu na majetku pre jeho národnosť, rasu alebo náboženstvo alebo pre to, že poškodený je bez vyznania alebo stúpencom ľudovodemokratického poriadku, potresce sa odňatím slobody na dva roky.

§ 119.

Kto verejne hanobí skupinu obyvateľov republiky pre ich národnosť, rasu alebo náboženstvo alebo pre to, že sú bez vyznania alebo stúpencami ľudovodemokratického poriadku, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Nedovolené ozbrojovanie.

§ 120.

(1) Kto bez povolenia ozbrojuje seba alebo niekoho iného tým, že

a) zadováži sebe alebo niekomu inému alebo prechováva zbraň hromadne účinnú alebo súčiastky, ktorých pre použitie takej zbrane nevyhnutne treba, alebo

b) hromadí alebo rozdeľuje iné zbrane, strelivo alebo výbušniny,

potresce sa odňatím slobody na päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Podmienečné odsúdenie, a ak je čin spáchaný za zvýšeného ohrozenia vlasti, aj zníženie trestu je vylúčené.

§ 121.

(1) Kto bez povolenia

a) vytvorí ozbrojenú alebo po vojensky organizovanú skupinu,

b) takú skupinu cvičí v zaobchádzaní so zbraňou alebo s ňou vykonáva akýkoľvek vojenský výcvik,

c) k takej skupine pristúpi alebo sa zúčastní na jej činnosti, alebo

d) takú skupinu alebo jej členov podporuje v ich snahách,

potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Podmienečné odsúdenie, a ak je čin spáchaný za zvýšeného ohrozenia vlasti, aj zníženie trestu je vylúčené.

§ 122.

Nedovolená výroba a držanie vysielacej stanice.

(1) Kto bez povolenia

a) vyrobí, sebe alebo niekomu inému zadováži alebo prechováva rádioelektrickú vysielaciu stanicu alebo súbor podstatných súčiastok určených na sostavenie takej stanice, alebo

b) takú stanicu používa,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 123.

Zneužitie náboženskej funkcie.

(1) Kto zneužije výkon svojej duchovenskej činnosti alebo podobnú svoju náboženskú funkciu v úmysle vykonávať na veci politického života vplyv nepriaznivý pre ľudovodemokratický poriadok republiky, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(3) Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 124.

Hanobenie republiky.

(1) Kto hanobí republiku,
kto potupí meno alebo symbol republiky, najmä jej znak, vlajku, farby alebo hymnu, alebo

kto v úmysle prejaviť nepriateľstvo alebo opovrhnutie k republike zničí, poškodí alebo odstráni symbol republiky, najmä jej znak, vlajku alebo farby, alebo zobrazenie prezidenta republiky alebo jeho námestníka,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až dva roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 verejne, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 125.

Hanobenie spojeneckého štátu.

Kto verejne

a) hanobí spojenecký štát, jeho hlavu, iného jeho predstaviteľa alebo jeho zástupcu uznaného vládou republiky,

b) potupí meno alebo symbol spojeneckého štátu, najmä jeho znak, vlajku, farby alebo hymnu, alebo

c) v úmysle prejaviť nepriateľstvo alebo opovrhnutie k spojeneckému štátu zničí, poškodí alebo odstráni symbol spojeneckého štátu, najmä jeho znak, vlajku alebo farby, alebo zobrazenie hlavy spojeneckého štátu alebo iného jeho predstaviteľa,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky.

§ 126.

Hanobenie národa a rasy.

Kto verejne hanobí niektorý národ alebo jeho jazyk alebo niektorú rasu, takže to môže vzbudiť verejné pohoršenie, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Šírenie poplašnej zprávy.

§ 127.

Kto spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú zprávu, ktorá je nepravdivá, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 127a

Kto za zvýšeného ohrozenia vlasti spôsobí, čo aj z nedbanlivosti, nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú zprávu, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

DRUHÁ HLAVA.
TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKE.

Prvý diel.
Trestné činy proti hospodárskej sústave.

§ 130.

Machinácie proti zoštátneniu.

Kto sa dopustí machinácií v úmysle zmariť alebo zvýšenou mierou sťažiť zoštátnenie podniku, hospodárskeho objektu alebo inej majetkovej hodnoty, ktoré podliehajú zoštátneniu, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov a prepadnutím majetku; podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 131.

Tvorenie súkromných monopolov.

Kto zriadi na území Československej republiky súkromnú monopolnú zárobkovú organizáciu, najmä kartel, syndikát alebo trust, alebo k nej pristúpi alebo ju kryje alebo podporuje, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov a prepadnutím majetku; podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 132.

Zneužitie ľudového družstva.

Kto zneužije ľudové družstvo na krytie podnikania, ktoré je s účelom ľudových družstiev v rozpore, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom; podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 133.

Zneužitie vlastníckeho práva.

Kto úmyselne ohrozí všeobecný záujem tým, že zničí, poškodí, urobí neupotrebiteľnou alebo zašantročí vlastnú vec vyššej hodnoty alebo väčšej hospodárskej dôležitosti, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky a peňažným trestom.

Druhý diel.
Trestné činy proti jednotnému hospodárskemu plánu.

§ 134a
Špekulácia

(1) Kto v úmysle zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech špekuluje s predmetmi potreby, najmä tým, že vo väčšom rozsahu také predmety za účelom ich scudzenia skupuje, hromadí alebo prechováva, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak spácha taký čin, hoci už bol pre taký čin odsúdený, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená vážna porucha v zásobovaní, alebo

b) ak je takým činom spôsobené nebezpečenstvo vážnej poruchy v zásobovaní značného počtu obyvateľstva.

Ohrozenie jednotného hospodárskeho plánu.

§ 135
Poškodzovanie prevádzky

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, marí alebo sťažuje prevádzku alebo rozvoj národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, najmä tým, že nesplní alebo poruší povinnosť svojho povolania, zamestnania alebo svojej služby alebo plnenie takej povinnosti obchádza, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená vážna porucha v činnosti národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, alebo

b) ak má taký čin za následok inú značnú škodu.

§ 136.
Nesplnenie záväzku

Ak nesplní súkromný podnikateľ alebo ten, kto je zodpovedný za vedenie jeho podniku, čo aj z nedbanlivosti, záväzok plynúci z jednotného hospodárskeho plánu alebo z verejných dodávok alebo prác, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov a peňažným trestom.

§ 137.

Machinácie pri verejných dodávkach a prácach.

(1) Kto sa pri verejných dodávkach alebo prácach dopustí konania, ktoré by mohlo poškodiť objednávateľa alebo zmariť plnenie jeho úloh, potresce sa odňatím slobody až na dva roky a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok značnú škodu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 138.

Ohrozenie plánovania a kontroly plnenia plánu.

(1) Kto v zpráve, v zázname podnikového počtovníctva alebo v obchodnom zázname, ktoré majú slúžiť na sostavovanie jednotného hospodárskeho plánu alebo na kontrolu jeho vykonávania alebo plnenia, úmyselne uvedie klamné údaje o podniku, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až dva roky sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok značnú škodu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Tretí diel.
Trestné činy proti mene.

§ 139.

Falšovanie a pozmeňovanie platidiel.

(1) Kto falšuje platidlo v úmysle dať ho ako pravé, potresce sa odňatím slobody na päť až dvadsať rokov a prepadnutím majetku.

(2) Rovnako sa potresce, kto pozmení

a) platidlo vzaté z obehu v úmysle dať ho ako platidlo platné, alebo

b) platidlo nižšej hodnoty v úmysle dať ho ako platidlo hodnoty vyššej.

(3) Odňatím slobody na pätnásť až dvadsaťpäť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen spolčenia,

b) ak spácha taký čin v značnom rozsahu,

c) ak spácha taký čin pre zárobok,

d) ak môže byť takým činom ohrozená československá mena, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 140.

Uvádzanie falšovaných a pozmenených platidiel.

(1) Kto falšované alebo pozmenené platidlo

a) úmyselne dá ako pravé,

b) na taký účel dopraví na územie Československej republiky, alebo

c) na taký účel prijme alebo sebe alebo niekomu inému zadováži,

potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak spácha taký čin v značnom rozsahu,

c) ak spácha taký čin pre zárobok,

d) ak môže byť takým činom ohrozená československá mena, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Kto falšované alebo pozmenené platidlo, ktorým mu bolo platené ako pravým, úmyselne dá ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 141.

Zľahčenie mincí a uvádzanie zľahčených mincí.

(1) Kto zmenší množstvo kovu v minci v úmysle spôsobiť niekomu škodu alebo zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto mincu zľahčenú spôsobom uvedeným v odseku 1

a) úmyselne dá ako platidlo plnej hodnoty,

b) na taký účel dopraví na územie Československej republiky, alebo

c) na taký účel prijme alebo sebe alebo niekomu inému zadováži.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen spolčenia,

b) ak spácha taký čin v značnom rozsahu,

c) ak spácha taký čin pre zárobok, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(4) Kto mincu zľahčenú spôsobom uvedeným v odseku 1, ktorou mu bolo platené ako mincou plnej hodnoty, úmyselne dá ako platidlo plnej hodnoty, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 142.

Výroba a držanie falšovateľského náčinia.

(1) Kto vyrobí, sebe alebo niekomu inému zadováži alebo prechováva nástroj alebo iný predmet určený na falšovanie alebo pozmeňovanie platidiel alebo na zľahčenie mincí, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone svojho povolania,

b) ak spácha taký čin pre zárobok, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 143.

Ohrozenie obehu tuzemských platidiel.

Kto úmyselne

a) odmieta bez zákonného dôvodu tuzemské platidlá alebo viaže ich prijatie na určité podmienky,

b) shromažďuje bez hospodárskej potreby alebo nad jej mieru drobné tuzemské platidlá, najmä mince, alebo

c) poškodzuje tuzemské platidlá,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 144.

Nedovolená výroba a uvádzanie náhradok tuzemských platidiel.

Kto bez povolenia

a) vyrobí alebo vydá náhradku tuzemských platidiel, alebo

b) také náhradky do obehu uvádza, nimi platí alebo ich za platidlá prijíma,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

Ohrozenie devízového hospodárstva.

§ 145.

(1) Kto úmyselne spôsobí devízovému hospodárstvu značnú škodu tým, že koná proti predpisom o devízovom hospodárstve, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak na uľahčenie takého činu viedol dvojaké účtovné knihy, odstránil účtovné knihy alebo použil falšované listiny alebo iné prostriedky na oklamanie,

c) ak porušil na uľahčenie takého činu úradnú uzáveru, alebo

d) ak spácha taký čin, hoci bol už pre taký čin trestaný.

Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 146.

Kto v úmysle spôsobiť devízovému hospodárstvu značnú škodu dosiahne na základe nepravdivého alebo neúplného údaja pre seba alebo pre niekoho iného povolenie alebo doklad, potrebný podľa devízových predpisov, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom.

§ 147.

Spoločné ustanovenia.

Ochranu podľa §§ 139 až 142 požívajú aj platidlá cudzozemské, ako aj tuzemské a cudzozemské cenné papiere hromadne vydané, znejúce na majiteľa alebo rubopisom prevoditeľné, a šeky.

Štvrtý diel.
Trestné činy daňové a porušenie predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou.

Skrátenie a ohrozenie dane.

§ 148.

(1) Kto úmyselne v značnom rozsahu skráti daň alebo vyláka daňovú výhodu alebo takú výhodu zneužije, potresce sa odňatím slobody až na dva roky a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 najmenej s dvoma osobami,

b) ak na uľahčenie takého činu viedol dvojaké účtovné knihy, odstránil účtovné knihy alebo použil falšované listiny alebo iné prostriedky na oklamanie,

c) ak porušil na uľahčenie takého činu úradnú uzáveru,

d) ak má taký čin za následok značnú škodu, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 149.

(1) Kto v úmysle skrátiť daň dopravuje tovar cez colnú hranicu a má pritom zbraň, potresce sa odňatím slobody až na dva roky a peňažným trestom.

(2) Kto v úmysle skrátiť daň alebo vylákať daňovú výhodu alebo takú výhodu zneužiť

a) spolčí sa najmenej s dvoma osobami,

b) vedie dvojaké účtovné knihy, účtovné knihy odstráni alebo použije falšované listiny alebo iné prostriedky na oklamanie, alebo

c) poruší úradnú uzáveru,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

§ 150.

Kto úmyselne skráti daň alebo vyláka daňovú výhodu alebo takú výhodu zneužije, hoci bol už pre skrátenie a ohrozenie dane podľa § 148 alebo § 149 trestaný, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

Porušenie predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou.

§ 151.

(1) Kto úmyselne značnou mierou ohrozí všeobecný záujem tým, že poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru, potresce sa odňatím slobody až na dva roky a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 najmenej s dvoma osobami,

b) ak na uľahčenie takého činu viedol dvojaké účtovné knihy, odstránil účtovné knihy alebo použil falšované listiny alebo iné prostriedky na oklamanie,

c) ak porušil na uľahčenie takého činu úradnú uzáveru,

d) ak má taký čin za následok značnú škodu, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 152.

(1) Kto v úmysle porušiť zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru dopravuje tovar cez colnú hranicu a má pritom zbraň, potresce sa odňatím slobody až na dva roky a peňažným trestom.

(2) Kto v úmysle porušiť zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru

a) spolčí sa najmenej s dvoma osobami,

b) vedie dvojaké účtovné knihy, odstráni účtovné knihy alebo použije falšované listiny alebo iné prostriedky na oklamanie, alebo

c) poruší úradnú uzáveru,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

§ 153.

Kto úmyselne poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru, hoci bol už pre porušenie predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 151 alebo § 152 trestaný, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

TRETIA HLAVA.
TRESTNÉ ČINY PROTI PORIADKU VO VEREJNÝCH VECIACH.

Prvý diel.
Trestné činy proti ľudovej správe a súdnictvu.

§ 154.

Násilie na verejných sboroch.

(1) Kto použije násilie alebo hrozbu násilia v úmysle pôsobiť na výkon právomoci národného výboru alebo súdu, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa zúčastní na shluknutí najmenej troch osôb na čin uvedený v odseku 1.

(3) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa potresce páchateľ,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 so zbraňou, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 155.

Násilie pre výkon volebného práva.

(1) Kto použije proti inému násilie alebo mu spôsobí majetkovú ujmu za to, že

a) vykonal alebo nevykonal volebné právo vôbec, alebo

b) vykonal alebo nevykonal volebné právo v určitom smysle alebo určitým spôsobom,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak sa čin uvedený v odseku 1 týka výkonu práva byť zvoleným.

§ 156.

Úplatkárstvo pri voľbách.

(1) Kto inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový prospech za to, že

a) vykoná alebo nevykoná volebné právo vôbec, alebo

b) vykoná alebo nevykoná volebné právo v určitom smysle alebo určitým spôsobom,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto v súvislosti s výkonom volebného práva žiada, prijme alebo si dá sľúbiť majetkový prospech.

§ 157.

Volebný podvod.

Kto úmyselne, hoci na to nie je oprávnený, vykoná volebné právo, alebo

kto ľsťou inému zabráni vykonať volebné právo,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 158.

Nepravdivé čestné vyhlásenie.

Kto úmyselne uvedie nepravdu v čestnom vyhlásení, urobenom voči úradu na dôkaz alebo na osvedčenie nejakej skutočnosti, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 159.

Falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny.

(1) Kto falšuje verejnú listinu alebo podstatne zmení jej obsah v úmysle použiť ju alebo dať ju použiť ako pravú, alebo
kto úmyselne použije takú listinu ako pravú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu,

b) ak spácha taký čin pre zárobok, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 160.

Falšovanie a pozmeňovanie známok a kolkov.

(1) Kto falšuje alebo pozmení akékoľvek poštové alebo dávkové známky alebo kolky v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech, alebo
kto také známky alebo kolky úmyselne uvádza do obehu alebo ich použije ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na dva roky a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu,

b) ak spácha taký čin pre zárobok, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 161.

Krivá výpoveď.

(1) Kto ako svedok, znalec alebo tlmočník úmyselne vypovie pred súdom, prokurátorom vyšetrovateľom, pokiaľ koná vyšetrovanie podľa trestného poriadku, štátnym notárom, pokiaľ vykonáva rozhodovaciu činnosť, alebo výkonným orgánom národného výboru nepravdu o podstatných okolnostiach alebo ich zamlčí, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak čin uvedený v odseku 1 môže mať alebo má za následok značnú škodu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 162.

Krivé obvinenie.

(1) Kto iného lživo obviní z trestného činu v úmysle dať podnet na jeho stíhanie, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak čin uvedený v odseku 1 môže mať alebo má za následok značnú škodu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 163.

Nadržovanie.

(1) Kto páchateľovi trestného činu pomáha v úmysle umožniť mu, aby unikol trestnému stíhaniu, trestu alebo ochrannému opatreniu alebo ich výkonu, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky; ak však pomáha takto páchateľovi trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje miernejší trest, potresce sa týmto miernejším trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak pomáha spôsobom uvedeným v odseku 1 páchateľovi trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti, trest doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej desať rokov.

(3) Kto spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 v prospech osoby jemu blízkej, nie je trestný, okrem ak tak urobil v úmysle

a) pomôcť osobe, ktorá spáchala velezradu (§ 78), záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85) alebo vyzvedačstvo (§§ 86 a 87),

b) zadovážiť sebe alebo niekomu inému majetkový prospech, alebo

c) pomôcť páchateľovi k tomu, aby unikol výkonu trestu prepadnutia majetku alebo prepadnutia veci alebo výkonu ochranného opatrenia.

§ 164.

Neprekazenie trestného činu.

(1) Kto úmyselne neprekazí velezradu (§ 78), teror (§ 80a), záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85), vyzvedačstvo (§§ 86 a 87), vojnové škodcovstvo podľa § 99, falšovanie a pozmeňovanie platidiel (§ 139), uvádzanie falšovaných a pozmenených platidiel (§ 140), všeobecné ohrozenie podľa § 190, vraždu (§ 216), lúpež (§ 232), zbehnutie (§§ 273 a 274), vzburu (§ 276), porušenie veliteľských povinností (§§ 287 a 288) alebo ohrozenie bojového ducha podľa §§ 295 a 296, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol trestný čin prekaziť bez značných ťažkostí alebo bez nebezpečenstva pre seba, alebo ak nejde o velezradu (§ 78), záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85), alebo vyzvedačstvo (§§ 86 a 87), bez nebezpečenstva pre osobu jemu blízku.

§ 165.

Neoznámenie trestného činu.

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že niekto iný chystá alebo spáchal velezradu (§ 78), podvracanie republiky (§ 79a), teror (§ 80a), záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85), vyzvedačstvo (§§ 86 a 87), ohrozenie štátneho tajomstva podľa § 88, vojnové škodcovstvo podľa § 99, nedovolené ozbrojovanie (§§ 120 a 121), falšovanie a pozmeňovanie platidiel (§ 139), uvádzanie falšovaných a pozmenených platidiel (§ 140), všeobecné ohrozenie podľa § 190, vraždu (§ 216), lúpež (§ 232), rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 3 a 4, poškodzovanie majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245a ods. 2 písm. a), zbehnutie (§§ 273 a 274) alebo vzburu (§ 276) a úmyselne taký trestný čin bez odkladu neoznámi prokurátorovi alebo orgánu bezpečnosti, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol oznámenie urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo, ak nejde o velezradu (§ 78), záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85) alebo vyzvedačstvo (§§ 86 a 87), bez nebezpečenstva pre osobu jemu blízku.

§ 166.

Spolčenie.

(1) Kto sa s niekým spolčí na trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej tri roky a neprevyšuje päť rokov, alebo
kto také spolčenie alebo jeho účastníkov podporuje v ich snahách,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až tri roky sa páchateľ potresce, ak sa čin uvedený v odseku 1 týka trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica prevyšuje päť rokov.

(3) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce, ak sa čin uvedený v odseku 1 týka trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti alebo doživotného odňatia slobody.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nepoužijú, ak je spolčenie na trestný čin trestné podľa iných ustanovení.
Podnecovanie.

§ 167.

(1) Kto verejne podnecuje na trestný čin, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak sa čin uvedený v odseku 1 týka trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej päť rokov.

(3) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce, ak sa čin uvedený v odseku 1 týka trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti alebo doživotného odňatia slobody.

§ 168.

(1) Kto verejne podnecuje na hromadné neplnenie povinnosti uloženej podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce

a) ak sa čin uvedený v odseku 1 týka povinnosti obzvlášť dôležitej,

b) ak má taký čin za následok značnú škodu, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 169.

Schvaľovanie trestného činu.

(1) Kto verejne

a) vychvaľuje alebo výslovne schvaľuje trestný čin alebo ináč s ním prejavuje súhlas, alebo

b) vychvaľuje alebo oslavuje pre trestný čin jeho páchateľa,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle prejaviť súhlas s trestným činom

a) páchateľa odmení,

b) poskytne mu náhradu za trest alebo za plnenie uložené súdom, alebo

c) na takúto odmenu alebo náhradu sbiera.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak sa čin uvedený v odseku 1 alebo 2 týka trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje trest smrti, trest doživotného odňatia slobody alebo trest dočasného odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej desať rokov.

§ 170.

Vzbura väzňov.

(1) Kto sa zúčastní na vzopretí skupiny väzňov dozornému orgánu, jeho rozkazu alebo väzenskému poriadku, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

(2) Kto sa s niekým spolčí na vykonanie alebo na podnietenie činu uvedeného v odseku 1, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Marenie výkonu úradného rozhodnutia.

§ 171.

Kto úmyselne marí alebo sťažuje výkon rozhodnutia národného výboru, súdu alebo iného úradu alebo verejného orgánu tým, že

a) zničí, poškodí, urobí neupotrebiteľnou, zatají, scudzí alebo odstráni vec, ktorej sa toto rozhodnutie týka, alebo

b) utečie stráži alebo z väzby,

potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

§ 172.

Kto z nedbanlivosti umožní alebo uľahčí inému, aby utiekol stráži alebo z väzby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 173.
Marenie dozoru nad cirkvami a náboženskými spoločnosťami

Kto v úmysle mariť alebo sťažovať výkon štátneho dozoru nad cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou poruší ustanovenia zákona o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

Druhý diel.
Trestné činy proti povinnostiam verejných činiteľov.

Porušenie povinnosti verejného činiteľa.

§ 175.

(1) Verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech

a) obstaráva verejné veci spôsobom odporujúcim zákonu,

b) prekročí medze svojej právomoci, alebo

c) nesplní svoju povinnosť,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok závažné porušenie činnosti úradu alebo iného verejného orgánu, národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, v ktorých je páchateľ činný alebo pre ktoré pracuje,

b) ak môže byť takým činom vo zvýšenej miere ohrozená dôvera pracujúceho ľudu v nestrannosť alebo vážnosť úradu alebo iného verejného orgánu,

c) ak má taký čin za následok inú značnú škodu, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 176.

(1) Verejný činiteľ, ktorý z nedbanlivosti zmarí splnenie úloh jemu sverených tým, že

a) obstaráva verejné veci spôsobom odporujúcim zákonu,

b) prekročí medze svojej právomoci, alebo

c) nesplní svoju povinnosť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 poškodený dôležitý všeobecný záujem,

b) ak má taký čin za následok inú značnú škodu, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Tretí diel.
Trestné činy proti verejným činiteľom.

§ 177.

Násilie na verejnom činiteľovi.

(1) Kto použije násilie alebo hrozbu násilia

a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa,

b) proti verejnému činiteľovi pre výkon jeho právomoci, alebo

c) proti inému za to, že vystúpil na ochranu verejného činiteľa,

potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa zúčastní na shluknutí najmenej troch osôb na čin uvedený v odseku 1.

(3) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 so zbraňou,

b) ak ublíži takým činom na zdraví verejnému činiteľovi alebo tomu, kto vystúpil na jeho ochranu, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 178.

Osobovanie si právomoci verejného činiteľa.

Kto si osobuje právomoc verejného činiteľa v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

§ 179.

Rušenie výkonu právomoci verejného činiteľa.

Kto sťaží výkon právomoci verejného činiteľa tým, že sa do výkonu zamieša, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 180.

Urážka verejného činiteľa.

Kto urazí verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci alebo pre tento výkon, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

Štvrtý diel.
Úplatkárstvo.

§ 181.

Prijímanie úplatku.

(1) Kto v súvislosti s rozhodovaním vo veciach všeobecného záujmu alebo s výkonom takého rozhodnutia prijme alebo si dá sľúbiť úplatok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

(2) Kto za okolností uvedených v odseku 1 žiada úplatok, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky a peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako verejný činiteľ.

§ 182.

Podplácanie.

(1) Kto inému v súvislosti s rozhodovaním vo veciach všeobecného záujmu alebo s výkonom takého rozhodnutia poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky a peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči verejnému činiteľovi.

§ 183.

Nepriame úplatkárstvo.

Kto žiada, alebo prijme úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo za to, že tak už urobil, alebo

kto inému z takého dôvodu úplatok poskytne, ponúkne alebo sľúbi,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

§ 184.

Osobitné ustanovenie o účinnej ľútosti.

Pre podplácanie (§ 182) a nepriame úplatkárstvo (§ 183) nie je trestný ten, kto úplatok poskytne alebo sľúbi iba preto, že bol o to požiadaný, a urobí o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie prokurátorovi alebo orgánu národnej bezpečnosti.

Piaty diel.
Iné trestné činy proti poriadku vo verejných veciach.

§ 185.

Nebezpečné vyhrožovanie.

Kto v úmysle vzbudiť aspoň u časti obyvateľstva nejakého miesta strach alebo nepokoj sa vyhráža, že spôsobí všeobecné nebezpečenstvo (§ 190), potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

Opilstvo.

§ 186.

Kto sa požitím alkoholického nápoja alebo ináč privedie, čo aj z nedbanlivosti, do stavu nepríčetnosti, v ktorom spácha trestný čin, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov; ak však spácha trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje miernejší trest, potresce sa týmto miernejším trestom.

§ 187.

(1) Kto sa opije, čo aj z nedbanlivosti, hoci je v opilosti náchylný na výtržnosti, alebo
kto osobu, ktorá je v opilosti náchylná na výtržnosti, úmyselne opije alebo jej opilosť zvyšuje,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Rovnako sa potresce, kto požije alkoholický nápoj za takých okolností, že by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku.

§ 188a
Príživníctvo

Kto sa živí nekalým spôsobom a vyhýba sa statočnej práci, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky.

§ 188b
Výtržníctvo

Kto vzbudí verejné pohoršenie tým, že sa dopustí hrubej neslušnosti alebo výtržnosti, ktoré svedčia o jeho zjavnej neúcte voči spoločnosti, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky.

§ 189.

Ohováranie.

(1) Kto úmyselne ohrozí vážnosť iného u spoluobčanov tým, že o ňom niekomu oznámi nepravdu, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody až na jeden rok sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 verejne,

b) ak spácha taký čin proti verejnému činiteľovi pre výkon jeho právomoci, alebo

c) ak taký čin môže mať alebo má za následok ťažkú ujmu.

ŠTVRTÁ HLAVA.
TRESTNÉ ČINY VŠEOBECNE NEBEZPEČNÉ.

Všeobecné ohrozenie.

§ 190.

(1) Kto úmyselne vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu (všeobecné nebezpečenstvo) tým, že

a) spôsobí požiar alebo povodeň,

b) spôsobí škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl, alebo

c) dopustí sa iného podobného všeobecne nebezpečného konania,

potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto úmyselne

a) všeobecné nebezpečenstvo zvýši, alebo

b) jeho odvrátenie alebo zmiernenie zmarí alebo sťaží.

(3) Odňatím slobody na päť až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve,

b) ak má taký čin za následok hrozivú tieseň alebo ťažkú ujmu na zdraví veľa ľudí alebo rozsiahlu škodu na majetku, alebo

c) ak spácha taký čin za zvýšeného ohrozenia vlasti; v tomto prípade je sníženie trestu vylúčené.

(4) Doživotným odňatím slobody alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 opätovne v krátkom čase,

b) ak spácha taký čin ako člen spolčenia, alebo

c) ak má taký čin za následok smrť.

§ 191.

(1) Kto na spáchanie všeobecného ohrozenia (§ 190)

a) ponúkne sa alebo ponúkne svoju pomoc,

b) s niekým sa spolčí, alebo

c) vyrobí, sebe alebo niekomu inému zadováži alebo prechováva výbušninu, horľavinu alebo inú podobne nebezpečnú látku,

potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti; zníženie trestu je vylúčené.

§ 192.

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo (§ 190) alebo jeho odvrátenie alebo zmiernenie zmarí alebo sťaží, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak poruší činom uvedeným v odseku 1 dôležitú povinnosť, vyplývajúcu z jeho povolania alebo uloženú mu podľa zákona,

b) ak spácha taký čin na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 193.

Porušenie povinnosti pri hrozivej tiesni.

Kto úmyselne marí alebo sťažuje odvrátenie alebo zmiernenie hrozivej tiesne, ktorá priamo postihuje aspoň časť obyvateľstva nejakého miesta, tým že bez závažného dôvodu

a) odoprie pomoc, ktorá je mu podľa zákona uložená alebo na ktorú sa zaviazal, alebo

b) zmarí poskytnutie takej pomoci inou osobou,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

Ohrozenie prevádzky všeobecne prospešných zariadení.

§ 194.

(1) Kto úmyselne ohrozí prevádzku

a) verejného telefonu, telegrafu alebo rozhlasu, pošty alebo železnice alebo iného zariadenia pre hromadnú verejnú dopravu,

b) podmorského kábelu,

c) zariadenia energetického alebo vodárenského,

d) verejného ochranného zariadenia proti požiaru, povodni alebo inej živelnej pohrome, alebo

e) obranných alebo ochranných zariadení proti leteckým alebo iným podobným útokom alebo proti ich následkom,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti,

b) ak má taký čin za následok skutočnú poruchu prevádzky, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 195.

Kto z nedbanlivosti ohrozí prevádzku všeobecne prospešného zariadenia (§ 194), potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 196.

Nedovolená výroba a držanie zbraní a výbušnín.

(1) Kto bez povolenia vyrába zbrane alebo strelivo, alebo s nimi obchoduje, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto bez povolenia vyrobí, sebe alebo niekomu inému zadováži alebo prechováva výbušninu alebo ju používa.

Nedovolená výroba a držanie omamných prostriedkov a jedov.

§ 197.

(1) Kto bez povolenia vyrobí, dovezie, vyvezie, inému zadováži alebo prechováva omamné prostriedky alebo jedy, potresce sa odňatím slobody až na tri roky a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu alebo pre zárobok, alebo

b) ak má taký čin za následok smrť človeka alebo ťažkú ujmu na zdraví veľa ľudí.

§ 198.

Kto vyrobí, sebe alebo niekomu inému zadováži alebo prechováva predmet, určený na neoprávnenú výrobu omamných prostriedkov alebo jedov, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

Šírenie nákazlivých chorôb.

§ 199.

(1) Kto úmyselne spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť človeka alebo ťažkú ujmu na zdraví veľa ľudí.

§ 200.

Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 201.

(1) Kto úmyselne spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby domácich alebo iných hospodársky dôležitých zvierat, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok rozšírenie takej choroby.

§ 202.

(1) Kto úmyselne spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby alebo škodcu úžitkových rastlín, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až dva roky sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok rozšírenie takej choroby alebo takého škodcu.

Ohrozenie zdravia závadnými potravinami a inými potrebami.

§ 203.

(1) Kto má na predaj alebo na ten účel vyrobí alebo sebe alebo niekomu inému zadováži úmyselne potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť človeka alebo ťažkú ujmu na zdraví veľa ľudí.

§ 204.

Kto má na predaj alebo na ten účel vyrobí, alebo sebe alebo niekomu inému zadováži z nedbanlivosti potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 205.

Spoločné ustanovenia.

Nariadením ministra spravodlivosti sa určí, čo sa považuje za omamné prostriedky a jedy v smysle §§ 197 a 198, ktoré choroby sa považujú za nákazlivé v smysle §§ 199 až 202 a na ktorých škodcov sa vzťahuje ustanovenie § 202.

PIATA HLAVA.
TRESTNÉ ČINY PROTI RODINE A MLÁDEŽI.

§ 206.

Dvojmanželstvo.

Kto za trvania svojho manželstva uzavrie iné manželstvo, alebo

kto uzavrie manželstvo s osobou, ktorá už je v inom manželstve,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 207.

Porušenie zákona o rodinnom práve.

Kto pri výkone svojej duchovenskej činnosti alebo podobnej svojej náboženskej funkcie poruší, čo aj z nedbanlivosti, ustanovenia zákona o rodinnom práve, najmä tým, že vykoná náboženské sobášne obrady s osobami, ktoré spolu neuzavrely manželstvo, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 208.

Zámena rodinnej príslušnosti.

Kto podvrhne dieťa alebo ináč spôsobí zámenu alebo utajenie rodinnej príslušnosti niekoho iného, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 209.

Odloženie dieťaťa.

(1) Kto odloží dieťa, ktoré si samo nemôže obstarať pomoc, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

Zanedbanie povinnej výživy.

§ 210.

(1) Kto neplní, čo aj z nedbanlivosti, svoju zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať iného, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(3) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce, ak je oprávnená osoba činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 vydaná núdzi alebo inému nebezpečenstvu.

§ 211.

Pre zanedbanie povinnej výživy podľa § 210 nie je páchateľ trestný, ak taký čin nemá trvalo nepriaznivé následky a ak páchateľ svoju povinnosť dodatočne splní prv, než súd prvej stolice začne vyhlasovať rozsudok.

§ 212.

Týranie sverenej osoby.

Kto týra osobu, ktorá je v jeho opatere alebo výchove, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 213.

Podávanie alkoholických nápojov osobám maloletým.

Kto podá osobe mladšej než osemnásť rokov pre jej vlastnú potrebu alkoholický nápoj v takej miere, že tým môže byť ohrozené jej zdravie, alebo

kto tomu nezabráni, hoci je to jeho povinnosťou,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 214.

Únos.

(1) Kto osobu mladšiu než pätnásť rokov alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú odníme z moci toho, kto má povinnosť starať sa o ňu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle zadovážiť sebe alebo niekomu inému majetkový prospech,

b) ak je takým činom ohrozený mravný vývoj unesenej osoby, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 215.

Ohrozenie mravnej výchovy mládeže.

Kto, čo aj z nedbanlivosti, vydá osobu mladšiu než osemnásť rokov do nebezpečenstva spustnutia tým, že neplní svoju povinnosť starať sa o ňu,

kto takej osobe úmyselne umožní viesť záhaľčivý alebo nemravný život,

kto takú osobu zvádza na záhaľčivý alebo nemravný život,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

ŠIESTA HLAVA.
TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU.

§ 216.

Vražda.

(1) Kto iného úmyselne usmrtí, potresce sa odňatím slobody na pätnásť až dvadsaťpäť rokov.

(2) Doživotným odňatím slobody alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na niekoľkých osobách alebo opätovne,

b) ak spácha taký čin pri lúpeži alebo obzvlášť surovým spôsobom, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 217.

Vražda novonarodeného dieťaťa matkou.

Matka, ktorá v rozrušení spôsobenom pôrodom úmyselne usmrtí svoje novonarodené dieťa pri pôrode alebo hneď po ňom, potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

§ 218.

Usmrtenie ľudského plodu.

(1) Tehotná žena, ktorá úmyselne usmrtí svoj plod alebo niekoho iného o usmrtenie svojho plodu požiada alebo mu to dovolí, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto so súhlasom tehotnej ženy úmyselne usmrtí jej plod, alebo
kto tehotnú ženu zvedie k činu uvedenému v odseku 1 alebo jej k takému činu pomáha,

potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 2 pre zárobok, alebo

b) ak má taký čin za následok ťažkú ujmu na zdraví tehotnej ženy alebo jej smrť.

(4) Usmrtenie ľudského plodu lekárom v zdravotnom ústave so súhlasom tehotnej ženy nie je trestné, ak je iným lekárom, a to úradným, zistené, že by donosenie plodu alebo pôrod vážne ohrozily život tehotnej ženy alebo že by jej spôsobily ťažkú a trvalú poruchu zdravia alebo že niektorý z rodičov trpí ťažkou dedičnou chorobou; súhlas tehotnej ženy môže byť nahradený súhlasom jej zákonného zástupcu len vtedy, ak je tehotná žena celkom pozbavená svojprávnosti alebo ak nie je schopná sa vyjadriť.

Ublíženie na zdraví.

§ 219.

(1) Kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na svedkovi, znalcovi, alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinnosti,

b) ak spácha taký čin na niekom pre jeho národnosť, rasu alebo náboženstvo alebo preto, že poškodený je bez vyznania alebo že je stúpencom ľudovodemokratického poriadku, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť.

§ 220.

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť.

Ublíženie na zdraví z nedbanlivosti.

§ 221.

(1) Kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví, potresce sa odňatím slobody až na tri mesiace.

(2) Odňatím slobody až na jeden rok sa páchateľ potresce, ak poruší činom uvedeným v odseku 1 dôležitú povinnosť, vyplývajúcu z jeho povolania alebo uloženú mu podľa zákona.

§ 222.

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, alebo smrť, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak poruší činom uvedeným v odseku 1 dôležitú povinnosť, vyplývajúcu z jeho povolania alebo uloženú mu podľa zákona.

§ 223.

Bitka.

(1) Kto úmyselne ohrozí život alebo zdravie iného tým, že sa zúčastní na bitke, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce, ak je pri čine uvedenom v odseku 1 niekomu inému spôsobená ťažká ujma na zdraví alebo smrť.

Ohrozenie pohlavnou chorobou.

§ 224.

Kto iného úmyselne vydá do nebezpečenstva pohlavnej nákazy, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

§ 225.

Kto iného z nedbanlivosti vydá do nebezpečenstva pohlavnej nákazy, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 226.

Účasť na samovražde.

(1) Kto iného pohne k samovražde alebo inému k samovražde pomáha, potresce sa, ak došlo aspoň k pokusu samovraždy, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na osobe mladšej než osemnásť rokov alebo na osobe postihnutej duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutej, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Neposkytnutie pomoci.

§ 227.

(1) Kto úmyselne neposkytne potrebnú pomoc osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo pre niekoho iného, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody až na jeden rok sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1, hoci je podľa povahy svojho povolania povinný pomoc poskytnúť.

§ 228.

Vodič dopravného prostriedku, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, úmyselne neposkytne potrebnú pomoc osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo pre niekoho iného, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky.

SIEDMA HLAVA.
TRESTNÉ ČINY PROTI SLOBODE A DÔSTOJNOSTI ČLOVEKA.

Prvý diel.
Trestné činy proti slobode.

§ 229.

Obmedzovanie osobnej slobody.

(1) Kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle uľahčiť iný trestný čin,

b) ak spácha taký čin so zbraňou, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 230.

Pozbavenie osobnej slobody.

(1) Kto iného pozbaví osobnej slobody, potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak čin uvedený v odseku 1 môže mať alebo má za následok ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 231.

Zavlečenie do cudziny.

(1) Kto iného zavlečie do cudziny, potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak čin uvedený v odseku 1 môže mať alebo má za následok ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 232.

Lúpež.

(1) Kto proti niekomu použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potresce sa odňatím slobody na dva až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak má taký čin za následok ťažkú ujmu na zdraví, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na pätnásť až dvadsaťpäť rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť.

§ 233.

Vydieranie.

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia, alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 234.

Obmedzovanie slobody vyznania.

Kto násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy

a) núti iného na účasť na náboženskom úkone,

b) zdržuje iného bez oprávnenia od takej účasti, alebo

c) inému v užívaní slobody vyznania ináč bráni,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

§ 235.

Útlak.

Kto zneužívajúc niečiu tieseň alebo závislosť núti ho, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 236.

Rušenie domovej slobody.

(1) Kto vnikne do domu alebo bytu iného tým, že použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia,
kto tam bez oprávnenia vnikne v úmysle vykonať tam násilie, alebo

kto tam bez oprávnenia zotrvá v úmysle vykonať tam násilie,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou,

b) ak spácha taký čin spolu s niekým, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 237.

Porušenie tajomstva listového a tajomstva dopravovaných zpráv.

(1) Kto úmyselne poruší tajomstvo

a) uzavretých listov alebo iných písomností zasielaných poštou alebo iným dopravným prostriedkom, alebo

b) zpráv podávaných telefonom, telegrafom alebo iným takým verejným zariadením,

potresce sa odňatím slobody až na tri mesiace.

(2) Zamestnanec poštovej, telegrafnej alebo telefonnej služby, ktorý

a) spácha čin uvedený v odseku 1,

b) niekomu inému úmyselne umožní spáchanie takého činu, alebo

c) pozmení alebo potlačí písomnosť dopravovanú poštou alebo iným dopravným prostriedkom alebo zprávu podanú telegraficky alebo podobným spôsobom,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(3) Kto v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech

a) prezradí tajomstvo, o ktorom sa dozvedel z písomnosti, telegramu alebo telefonného hovoru, ktoré mu neboly určené, alebo

b) také tajomstvo využije,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Druhý diel.
Trestné činy proti dôstojnosti človeka.

§ 238.

Znásilnenie.

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia donúti ženu k súloži, alebo kto na taký účel zneužije jej bezbrannosť,

potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok ťažkú ujmu na zdraví, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na pätnásť až dvadsaťpäť rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť.

Pohlavné zneužitie.

§ 239.

(1) Kto vykoná súlož s osobou mladšou než pätnásť rokov, alebo kto takú osobu ináč pohlavne zneužije,

potresce sa odňatím slobody na jeden až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok ťažkú ujmu na zdraví, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na pätnásť až dvadsaťpäť rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť.

§ 240.
Kto osobu mladšiu než osemnásť rokov alebo osobu sverenú jeho dozoru pohne k mimomanželskej súloži, zneužívajúc jej závislosť, alebo

kto takú osobu, zneužívajúc jej závislosť, ináč pohlavne zneužije,

potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

§ 241.

Pohlavný styk s osobou toho istého pohlavia.

(1) Kto sa pohlavne stýka s osobou toho istého pohlavia, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) s osobou mladšou než osemnásť rokov, alebo

b) za odplatu.

(3) Kto sa ponúkne na pohlavný styk s osobou toho istého pohlavia za odplatu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 242.

Súlož medzi príbuznými.

Kto vykoná súlož s príbuzným v pokolení priamom alebo so súrodencom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 243.

Obchod so ženami.

(1) Kto do cudziny zláka, najme alebo dopraví ženu v úmysle, aby sa jej tam použilo na pohlavný styk s niekým iným, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle, aby sa žena použila na pohlavný styk za odplatu,

b) ak spácha taký čin na žene mladšej než osemnásť rokov, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 243a
Kupliarstvo

Kto iného zjedná, pohne alebo zvedie na prevádzanie prostitúcie, alebo

kto koristí z prostitúcie prevádzanej iným,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

§ 244.

Ohrozenie mravnosti.

(1) Kto uvádza do obehu alebo robí verejne prístupnými tlačivo, film, vyobrazenie alebo iný predmet, ktoré ohrožujú mravnosť, alebo
kto taký predmet na ten účel vyrobí alebo prechováva, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody až na jeden rok sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu, alebo

b) ak spácha taký čin pre zárobok.

ÔSMA HLAVA.
TRESTNÉ ČINY MAJETKOVÉ.

Rozkrádanie a poškodzovanie majetku národného a majetku ľudových družstiev.

§ 245
Rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve

(1) Kto majetok, ktorý je v socialistickom vlastníctve, rozkráda tým, že

a) sa zmocní veci z takého majetku v úmysle nakladať s ňou ako s vlastnou,

b) nakladá s vecou z takého majetku, ktorá mu bola zverená, ako s vlastnou, alebo

c) na škodu takého majetku seba alebo niekoho iného ináč neoprávnene obohatí,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok,

b) ak spácha taký čin ako člen spolčenia,

c) ak spácha taký čin, hoci už bol v posledných piatich rokoch pre taký čin odsúdený na bezpodmienečný trest odňatia slobody, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená značná škoda.

(4) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce, ak činom uvedeným v odseku 1, ktorý spáchal zneužívajúc svoje postavenie ako verejný činiteľ, spôsobil značnú škodu.

Poškodzovanie majetku v socialistickom vlastníctve

§ 245a

(1) Kto na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve, úmyselne spôsobí škodu, najmä tým, že vec z takého majetku zničí, poškodí alebo urobí neupotrebiteľnou, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená značná škoda, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 246.

(1) Kto na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve, spôsobí z nedbanlivosti škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa potresce páchateľ, ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená značná škoda.

§ 247.

Krádež.

(1) Kto sa zmocní cudzej veci v úmysle nakladať s ňou ako s vlastnou, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok,

b) ak spácha taký čin so zbraňou,

c) ak sa pokúsi bezprostredne po takom čine uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia,

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 248.

Sprenevera.

(1) Kto s cudzou vecou, ktorá mu bola sverená, nakladá ako s vlastnou, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako poručník, opatrovník alebo iná osoba, ktorá má povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 249.

Podvod.

(1) Kto iného úmyselne poškodí na majetku alebo na právach tým, že

a) jeho alebo niekoho iného uvedie do omylu, alebo

b) využije omyl jeho alebo niekoho iného,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Podielnictvo.

§ 250.

(1) Kto ukryje alebo na seba alebo na niekoho iného prevedie úmyselne vec, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, alebo to, čo za takú vec bolo zadovážené, alebo
kto takú činnosť sprostredkuje,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 251.

Kto ukryje alebo na seba alebo na niekoho iného prevedie z nedbanlivosti vec, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 252.

Úžera.

(1) Kto zneužívajúc tieseň, neskúsenosť, rozumovú slabosť alebo rozrušenie niekoho, dá sebe alebo niekomu inému poskytnúť alebo sľúbiť plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia vo veľkom nepomere, alebo
kto takú pohľadávku uplatní alebo v úmysle ju uplatniť na seba prevedie,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok a peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden až desať rokov a peňažným trestom sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 253.

Neverná správa.

(1) Kto iného úmyselne poškodí tým, že poruší podľa zákona mu uloženú alebo smluvne prevzatú povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako poručník, opatrovník alebo iná osoba, ktorá má osobitnú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 254.

Zatajenie.

(1) Kto s cudzou vecou, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo ináč bez privolenia oprávnenej osoby, nakladá ako s vlastnou, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 za následok značnú škodu.

§ 255.

Poškodenie cudzej veci.

(1) Kto úmyselne zničí, poškodí alebo urobí neupotrebiteľnou cudziu vec, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na veci verejného činiteľa pre výkon jeho právomoci,

b) ak spácha taký čin na veci svedka, znalca alebo tlmočníka pre výkon jeho povinnosti, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 256.

Pytliactvo.

(1) Kto úmyselne zasiahne do cudzieho práva poľovníctva alebo rybolovu tým, že

a) loví zver alebo ryby, alebo

b) zver, ryby alebo inú vec, na ktorú sa vzťahuje toto právo, zničí, poškodí alebo s nimi nakladá ako s vlastnými,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok,

b) ak spácha taký čin na zveri v obore alebo v čase hájenia,

c) ak má taký čin za následok značnú škodu, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak sa pokúsi bezprostredne po čine uvedenom v odseku 1 uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia.

§ 257.

Poškodenie veriteľa.

(1) Kto úmyselne zmarí čo aj len čiastočné uspokojenie svojho veriteľa tým, že

a) zničí, poškodí, zatají, scudzí alebo odstráni časť svojho majetku,

b) predstiera alebo uzná neexistujúce právo alebo záväzok, alebo

c) svoj majetok ináč zmenší,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako sa potresce, kto úmyselne zmarí čo aj len čiastočné uspokojenie veriteľa niekoho iného tým, že

a) zničí, poškodí, zatají, scudzí alebo odstráni časť dlžníkovho majetku,

b) na dlžníkov majetok uplatní neexistujúce právo alebo pohľadávku, alebo

c) majetok dlžníka ináč zmenší.

(3) Odňatím slobody na tri mesiace až tri roky sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za následok značnú škodu.

§ 258.

Nekalá súťaž.

Kto konaním, ktoré je v rozpore s predpismi upravujúcimi súťaž v hospodárskom styku alebo so zvyklosťami súťaže, úmyselne vážne ohrozí hospodársky chod alebo rozvoj podniku, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 259.

Porušenie práva na ochrannú známku a na chránený vzor.

(1) Kto úmyselne uvedie do obchodu alebo má na predaj tovar neoprávnene označený ochrannou známkou, na ktorú prislúcha výhradné právo inému, alebo známkou alebo značkou ľahko s ňou zameniteľnou, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Rovnako sa potresce, kto úmyselne uvedie do obchodu, má na predaj alebo na dosiahnutie hospodárskeho prospechu vyrobí tovar podľa chráneného vzoru, na užívanie ktorého prislúcha výhradné právo inému, alebo podľa vzoru ľahko s ním zameniteľného.

§ 260.

Porušenie patentného práva.

Kto úmyselne zasiahne do práva majiteľa vynálezu spôsobom, ktorý prislúcha majiteľovi vynálezu, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 261.

Porušenie pôvodcovského práva.

Kto s dielom, ktoré je predmetom pôvodcovského práva, úmyselne bez oprávnenia naloží spôsobom, ktorý prislúcha pôvodcovi, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

DEVIATA HLAVA.
TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI.

§ 262.

Marenie spôsobilosti na službu.

(1) Kto seba alebo niekoho iného úmyselne urobí trvalo alebo dočasne nespôsobilým alebo menej spôsobilým na plnenie brannej povinnosti alebo iných úloh pre obranu vlasti, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti.

(3) Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 263.

Nesplnenie odvodnej povinnosti.

(1) Kto sa neustanoví na odvod, na preskúšanie alebo na nemocničné alebo výberové vyšetrenie v úmysle nesplniť svoju odvodnú povinnosť alebo jej splnenie oddialiť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti.

§ 264.

Obchádzanie brannej povinnosti.

(1) Kto sa dopustí machinácií v úmysle dosiahnuť úľavy v plnení brannej povinnosti, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa dopustí machinácií v úmysle

a) sám sa celkom alebo zčasti vyhnúť plneniu brannej povinnosti, alebo

b) niekoho iného celkom alebo zčasti vymknúť z plnenia brannej povinnosti,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za zvýšeného ohrozenia vlasti.

Nenastúpenie služby v brannej moci.

§ 265.

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa trvalo vojenskej činnej službe alebo osobitnej službe nenastúpi službu v brannej moci do dvadsaťštyri hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

§ 266.

(1) Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, službu v brannej moci do dvadsaťštyri hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti.

§ 267.

Kto po vyhlásení mobilizácie, čo aj z nedbanlivosti,

a) bezodkladne sa neustanoví z cudziny nastúpiť vojenskú činnú službu, alebo

b) neposlúchne výzvu vydanú podľa ustanovení branného zákona na vstup do vojenských služieb spojeneckého štátu,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 268.

Porušenie osobných a vecných povinností.

(1) Kto úmyselne

a) nesplní osobnú alebo vecnú povinnosť pre obranu vlasti,

b) vyhýba sa splneniu takej povinnosti, alebo

c) marí alebo sťažuje plnenie takej povinnosti inou osobou,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak sú takým činom v značnej miere ohrozené záujmy obrany vlasti, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Podmienečné odsúdenie je vylúčené.

DESIATA HLAVA.
TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ.

§ 269.

Úvodné ustanovenia.

(1) Trestnými činmi vojenskými sú trestné činy, ktoré porušujú vojenskú disciplínu alebo ustanovený výkon vojenskej služby.

(2) Priamym páchateľom alebo spolupáchateľom vojenských trestných činov môže byť iba

a) vojenská osoba v činnej službe,

b) osoba, ktorá sa povolaním na osobitnú službu stala príslušníkom brannej moci,

c) príslušník vojensky organizovaného alebo iného sboru, ktorého príslušníci podliehajú podľa osobitných zákonov ustanoveniam o trestných činoch vojenských, v činnej službe,

d) vojenská osoba a príslušník sboru uvedeného pod písm. c) mimo činnej služby, ak je v služobnej rovnošate, alebo

e) vojnový zajatec.

(3) Ustanovenia tejto hlavy sa vzťahujú na návodcu a pomocníka aj vtedy, ak nie je osobou uvedenou v odseku 2.

(4) Kde sa v tejto hlave hovorí o vojenských osobách, o vojenskej službe, o vojenskej disciplíne a o vojenských povinnostiach, rozumejú sa tým osoby uvedené v odseku 2, ich služba, disciplína a povinnosti.

Prvý diel.
Trestné činy proti povinnosti konať vojenskú činnú službu.

Vyhýbanie sa služobnej povinnosti.

§ 270.

(1) Kto sa úmyselne vyhne plneniu služobnej povinnosti alebo služobného úkonu tým, že

a) ublíži si na zdraví, opije sa alebo ináč sa urobí nespôsobilým, alebo

b) falšuje listinu, predstiera chorobu, použije iný úskok alebo sa odvoláva na náboženské alebo iné presvedčenie,

potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle vyhnúť sa plneniu obzvlášť dôležitej služobnej povinnosti alebo obzvlášť dôležitého služobného úkonu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie.

§ 271.

(1) Kto sa z nedbanlivosti urobí nespôsobilým nastúpiť službu alebo ju vykonávať tým, že sa opije, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 obzvlášť ťažký následok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie.

(4) Smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie ako veliteľ a čin má obzvlášť ťažký následok.

§ 272.

Svojmocné odlúčenie.

(1) Kto sa svojmocne vzďaľuje (§ 306) po čas dlhší než dvadsaťštyri hodín, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto sa svojmocne vzďaľuje

a) sústavne,

b) po čas dlhší než šesť dní, alebo

c) po čas dlhší než dva dni v čase zvýšeného výkonu služobných úloh, najmä pri záverečnom cvičení, sústredení, vojenskej výpomoci, alebo podobných príležitostiach,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny.

Zbehnutie.

§ 273.

(1) Kto sa svojmocne vzďaľuje (§ 306)

a) v úmysle trvalo sa vyhnúť vojenskej službe,

b) po čas dlhší než štrnásť dní, alebo

c) po čas dlhší než šesť dní v čase zvýšeného výkonu služobných úloh, najmä pri záverečnom cvičení, sústredení, vojenskej výpomoci alebo podobných príležitostiach,

potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak zbehne najmenej s dvoma vojenskými osobami alebo ako vojenská osoba z povolania,

b) ak zbehne, opomenuvši dôležitý služobný úkon,

c) ak už bol pre zbehnutie trestaný, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na päť až dvadsať rokov a prepadnutím majetku sa páchateľ potresce, ak zbehne do cudziny.

§ 274.

Kto sa za vojny alebo za bojovej situácie svojmocne vzďaľuje (§ 306)

a) v úmysle trvalo sa vyhnúť vojenskej službe, alebo

b) po čas dlhší než dva dni,

potresce sa smrťou a prepadnutím majetku.

§ 275.

Spolčenie na zbehnutie.

(1) Kto sa spolčí najmenej s dvoma vojenskými osobami na zbehnutie (§§ 273 a 274), potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce, ak je účelom činu uvedeného v odseku 1 zbehnutie do cudziny.

(3) Odňatím slobody na päť až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie, alebo

b) ak je účelom takého činu zbehnutie k nepriateľovi.

Druhý diel.
Trestné činy proti vojenskej podriadenosti a vojenskej cti.

§ 276.

Vzbura.

(1) Kto sa zúčastní na vzopretí skupiny podriadených predstavenému, jeho rozkazu, služobnému nariadeniu alebo vojenským povinnostiam, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je pri čine uvedenom v odseku 1 použité násilie,

b) ak treba na potlačenie takého činu použiť mimoriadnu moc, alebo

c) ak taký čin môže mať alebo má obzvlášť ťažký následok.

(3) Ak je čin uvedený v odseku 1 spáchaný za bojovej situácie alebo ak je pri takom čine spáchanom za vojny niektorá z okolností uvedených v odseku 2, potrescú sa osnovatelia a hlavní účastníci smrťou a ostatní páchatelia odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov.

§ 277.

Spolčenie na vzburu.

Kto sa s niekým spolčí na vykonanie alebo na podnietenie vzbury (§ 276), potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

§ 278.

Neposlúchnutie rozkazu.

(1) Kto odoprie vykonať alebo, čo aj z nedbanlivosti, nevykoná rozkaz náčelníka, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak čin uvedený v odseku 1 má obzvlášť ťažký následok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1

a) za bojovej situácie, alebo

b) za vojny a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2.

§ 279.

Sprotivenie.

(1) Kto kladie odpor vojenskej osobe, ktorá plní služobnú povinnosť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou alebo násilím,

b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami,

c) ak ublíži takým činom napadnutému na zdraví, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť, alebo

b) ak spácha taký čin za bojovej situácie a ak je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2.

§ 280.

Donútenie na porušenie služobnej povinnosti.

(1) Kto donúti vojenskú osobu, ktorá plní služobnú povinnosť, na porušenie tejto povinnosti, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou alebo násilím,

b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami,

c) ak ublíži takým činom napadnutému na zdraví, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok smrť, alebo

b) ak spácha taký čin za bojovej situácie a ak je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2.

§ 281.

Porušenie predpisov a nariadení.

Kto poruší, čo aj z nedbanlivosti, služobný predpis alebo služobné nariadenie, hoci bol už pre obdobný čin najmenej dvakrát disciplinárne trestaný, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Urážky medzi vojenskými osobami.

§ 282.

Kto urazí

a) predstaveného alebo vyššieho,

b) podriadeného alebo nižšieho, alebo

c) vojenskú osobu rovnakej hodnosti v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 283.

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí

a) predstaveného alebo vyššieho, alebo

b) podriadeného alebo nižšieho,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu,

b) ak spácha taký čin proti vojenskej stráži,

c) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami,

d) ak ublíži takým činom urazenému na zdraví, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 284.

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí vojenskú osobu rovnakej hodnosti v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 proti vojenskej stráži,

b) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami,

c) ak ublíži takým činom urazenému na zdraví, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Tretí diel.
Trestné činy proti povinnostiam strážnej a dozornej služby.

§ 285.

Porušenie povinnosti strážnej služby.

(1) Kto v strážnej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, pravidlá poriadku tejto služby alebo osobitné nariadenia podľa neho vydané, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone strážnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny, hospodársky alebo vojenský význam, a ohrozí tým účel tejto služby,

b) ak bol takým činom spôsobený škodlivý následok, na odvrátenie ktorého smeroval výkon strážnej alebo inej obdobnej služby, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2.

§ 286.

Porušenie povinnosti dozornej služby.

(1) Kto v dozornej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, pravidlá poriadku tejto služby, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody na tri mesiace až dva roky sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 škodlivé následky, ktorým zabrániť patrilo k povinnostiam páchateľa.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie.

Štvrtý diel.
Trestné činy proti veliteľským povinnostiam.

Porušenie veliteľských povinností.

§ 287.

Veliteľ, ktorý bez toho, že by urobil všetko, čo ukladajú vojenské pravidlá,

a) vzdá sa nepriateľovi so svojou jednotkou,

b) vydá nepriateľovi svoju jednotku, stanovište alebo opevnené miesto, alebo

c) opustí za bojovej situácie svoju jednotku, stanovište alebo opevnené miesto,

potresce sa smrťou a prepadnutím majetku.

§ 288.

(1) Veliteľ, ktorý za bojovej situácie proti vojenským pravidlám nezničí alebo neupotrebiteľnými neurobí sverené mu opevnenia, skladištia, zbrane alebo iný materiál a tým spôsobí, že sa ich zmocní nepriateľ, potresce sa odňatím slobody na desať až dvadsať rokov.

(2) Smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 obzvlášť ťažký následok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 288a

(1) Príslušník veliteľského zboru, ktorý poruší povinnosti vyplývajúce z jeho veliteľskej funkcie v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 a čin má za následok ohrozenie bojaschopnosti alebo pohotovosti útvaru, nesplnenie dôležitej úlohy, ohrozenie zvereného materiálu alebo iný ťažký následok, alebo

b) ak pácha taký čin sústavne.

(3) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2.

(4) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie a čin má obzvlášť ťažký následok.

§ 288b

(1) Príslušník veliteľského zboru, ktorý, čo aj z nedbanlivosti, nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho veliteľskej funkcie a tým spôsobí ohrozenie bojaschopnosti alebo pohotovosti útvaru, nesplnenie dôležitej úlohy, ohrozenie zvereného materiálu alebo iný ťažký následok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie.

§ 290.
Neoprávnené obmedzovanie podriadeného

(1) Predstavený, ktorý

a) bez oprávnenia obmedzuje politické alebo iné práva podriadeného alebo jeho rodiny,

b) podriadeného trýzni, najmä zbytočným sťažovaním služby, alebo

c) také konania podriadených trpí,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak pácha čin uvedený v odseku 1 sústavne, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 291.

Používanie podriadeného na súkromné služby.

Predstavený, ktorý bez oprávnenia používa podriadeného na súkromné služby, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

Piaty diel.
Trestné činy ohrožujúce bojaschopnosť.

Ohrozenie vecných prostriedkov.

§ 292.

(1) Kto odníme služobnému určeniu súčasť výzbroje, výstroja alebo iného materiálu, ktorý je mu zverený na výkon služby alebo na osobnú potrebu, najmä tým, že ju odcudzí, založí alebo zničí alebo poškodí, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 a čin má za následok značnú škodu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny a čin má obzvlášť ťažký následok.

§ 292a

Kto na súčasti výzbroje, výstroja alebo iného materiálu, ktorý je mu zverený na výkon služby alebo na osobnú potrebu, spôsobí z nedbanlivosti škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Ohrozenie bojového ducha.

§ 294.

(1) Kto najmenej pred dvoma vojenskými osobami svojimi výrokmi alebo ináč popudzuje proti službe alebo predstavenému, alebo
kto medzi vojenskými osobami šíri malomyseľnosť alebo ináč podrýva ich bojaschopnosť,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok odopretie poslušnosti, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie a ak čin má obzvlášť ťažký následok.

§ 295.

Kto za boja

a) svojmocne opustí bojište,

b) vzdá sa do zajatia,

c) odoprie používať zbraň, alebo

d) vyzýva druhov na útek alebo na svojmocné opustenie bojišťa,

potresce sa smrťou a prepadnutím majetku.

§ 296.

(1) Kto za bojovej situácie

a) svojmocne opustí svoj útvar alebo miesto mu určené alebo sa ukrýva, alebo

b) odhodí, opustí, vydá skaze alebo ináč urobí neupotrebiteľnými zbraň alebo iný vojnový materiál,

potresce sa odňatím slobody na päť až dvadsať rokov.

(2) Smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 obzvlášť ťažký následok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

Šiesty diel.
Trestné činy proti vojnovým zvyklostiam.

§ 299.

Násilie proti obyvateľstvu.

(1) Kto v priestore vojnových operácií lúpi, svojvoľne ničí majetok alebo sa dopustí iného násilného konania proti obyvateľstvu alebo mu pod zámienkou vojnovej potreby odníma majetok, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen ozbrojenej tlupy.

(3) Smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok hrozivú tieseň veľa ľudí, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

§ 300.

Okrádanie ranených a padlých.

Kto sa na bojišti zmocní vecí, ktoré majú na sebe alebo pri sebe ranení alebo padlí, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

§ 301.

Použitie zakázaného bojového prostriedku.

(1) Kto za vojny úmyselne použije zakázaný bojový prostriedok, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchateľ potresce, ak má čin uvedený v odseku 1 obzvlášť ťažký následok.

§ 302.

Ublíženie parlamentárovi.

Kto parlamentára alebo člena jeho sprievodu urazí v jeho prítomnosti, alebo

kto niektorú z týchto osôb neprávom zadrží,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 303.

Surové zaobchádzanie so zajatcom.

(1) Kto surovo zaobchádza so zajatcom, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) opätovne alebo so zvláštnou krutosťou, alebo

b) proti zajatcovi ranenému alebo chorému.

Siedmy diel.
Spoločné ustanovenia.

§ 305.

Ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, možno kázensky vybaviť trestné činy uvedené v § 271 ods. 1, § 272 ods. 1 a 2, § 278 ods. 1, § 279 ods. 1, §§ 281 a 282, § 283 ods. 1, § 284 ods. 1, § 285 ods. 1, § 286 ods. 1, § 288a ods. 1, § 288b ods. 1, § 291, § 292a, § 302 a § 303 ods. 1, a ak je činom spôsobená len nepatrná škoda, tiež trestný čin uvedený v § 292 ods. 1.

§ 306.

Svojmocne sa vzďaľuje, kto

a) vzdiali sa bez povolenia od svojho útvaru alebo z miesta služobného pridelenia,

b) neprihlási sa u svojho útvaru alebo v mieste služobného pridelenia, hoci tam bol odoslaný alebo hoci uplynul čas jeho odôvodnenej neprítomnosti, najmä pri ustanovení, preložení, služobnej ceste alebo dovolenke,

c) bol odlúčený za bojových akcií od svojho útvaru a nepripojí sa po zániku príčiny odlúčenia k svojmu alebo inému vojenskému útvaru, alebo

d) neprihlási sa u niektorého vojenského útvaru po návrate alebo po oslobodení z nepriateľského zajatia.

§ 307.

Ak má vojenský trestný čin za následok stratu vojenskej zástavy, považuje sa táto okolnosť za okolnosť obzvlášť priťažujúcu.

§ 308.

Trestný čin nespácha, kto použije zbraň v medziach splnomocnenia podľa príslušných predpisov.
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.

§ 309.

(1) Tresty právoplatne uložené pred účinnosťou tohto zákona sa vykonajú podľa dosiaľ platných predpisov; ustanovenia tohto zákona o účele a výkone trestu odňatia slobody, o podmienečnom

prepustení, o zaradení do tábora nútenej práce a o premlčaní výkonu trestu sa použijú aj v týchto prípadoch.

(2) Trest právoplatne uložený za čin, ktorý nie je trestným činom podľa tohto zákona ani priestupkom podľa trestného zákona správneho, sa nevykoná; ustanovenia tohto zákona o dodatkovom treste sa v takom prípade nepoužijú.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa nevzťahuje na činy trestné podľa dekrétu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., o potrestaní nacistických zločincov, zradcov a ich pomáhačov a o mimoriadnych ľudových súdoch, a podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 33/1945 Sb. n. SNR, o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdnictva, v znení predpisov ich meniacich a doplňujúcich.

§ 310.

Kde je použitie tohto zákona závislé od dĺžky trestu odňatia slobody, rozhoduje pri trestoch uložených pred účinnosťou tohto zákona dĺžka trestov na slobode bez zreteľa na ich označenie; peňažný trest sa považuje za rovnocenný najkratšiemu trestu odňatia slobody.

§ 311.

Platnosť strácajú všetky ustanovenia z odboru trestného práva súdneho, najmä:

1. zákon o zločinoch, prečinoch a priestupkoch, uvedený patentom č. 117/1852 r. z.,
2. vojenský trestný zákon o zločinoch a prečinoch, uvedený patentom č. 19/1855 r. z.,
3. zákon č. 8/1863 r. z., o niektorých doplneniach trestného zákona všeobecného a vojenského,
4. zákon č. 131/1867 r. z., ktorým sa menia niektoré ustanovenia všeobecného trestného zákona a iné nariadenia s nimi spojené,
5. zákon č. 42/1870 r. z., na ochranu tajomstva listov a písomností,
6. zákon č. 43/1872 r. z., o vykonávaní trestu na slobode v samoväzbe a o zriaďovaní komisií pre výkon trestu,
7. zákon č. 108/1873 r. z., ktorým sa vydávajú nariadenia podľa policajného práva trestného proti zaháľačom a tulákom,
8. trestný zákonník o zločinoch a prečinoch zák. čl. V/1878,
9. trestný zákonník o priestupkoch zák. čl. XL/1879,
10. zákon č. 78/1883 r. z., o trestoch na zmarenie exekúcie,
11. zák. čl. XXV/1883, o úžere a o škodlivých úverových obchodoch,
12. zákon č. 89/1885 r. z., o tom, kto môže byť držaný v donucovacích pracovniach alebo v polepšovacích ústavoch,
13. zákon č. 41/1888 r. z., ktorým sa vydávajú trestné ustanovenia na ochranu podmorských kábelov,
14. zák. čl. XII/1888, týkajúci sa určenia trestných ustanovení na ochranu podmorských kábelov,
15. zák. čl. XXXVI/1908 o zmene a doplnení trestných zákonníkov a trestného poriadku,
16. zákon č. 141/1912 r. z., ktorým sa mení trestný zákon č. 117/1852 r. z.,
17. zák. čl. XXI/1913, o verejne nebezpečných zaháľačoch,
18. zák. čl. XXIII/1913, o trestnej ochrane volebného práva,
19. zák. čl. XL/1914, o trestnoprávnej ochrane vrchností,
20. zák. čl. XIX/1915, o stíhaní trestných činov proti záujmom vedenia vojny, najmä trestaní neprístojností pri vojenských dodávkach,
21. zákon č. 9/1918 Sb., ktorým sa pozmeňuje vojenský trestný zákon a poriadok,

22. zákon č. 269/1919 Sb., o falšovaní peňazí a cenných papierov,
23. zákon č. 556/1919 Sb., ktorým sa menia niektoré ustanovenia vojenského trestného zákona,
24. zákon č. 562/1919 Sb., o podmienečnom odsúdení a o podmienečnom prepustení,
25. zákon č. 284/1920 Sb., ktorým sa ustanovuje pomer trestov v územiach rôzneho práva,
26. zákon č. 309/1921 Sb., proti útlaku a na ochranu slobody na shromaždeniach,
27. zákon č. 124/1924 Sb., o zmene príslušnosti trestných súdov a zodpovednosti za obsah tlačiva vo veciach krivého obvinenia, utrhania a urážok na cti,
28. zákon č. 134/1924 Sb., ktorým sa mení zákon č. 562/1919 Sb., o podmienečnom odsúdení a o podmienečnom prepustení,
29. zákon č. 178/1924 Sb., o úplatkárstve a proti porušovaniu úradného tajomstva,
30. zákon č. 111/1928 Sb., o zahladení odsúdenia,
31. zákon č. 31/1929 Sb., ktorým sa menia a doplňujú trestné zákony a trestné poriadky,
32. zákon č. 102/1929 Sb., o zriadení nútených pracovných kolónií a o zmene niektorých ustanovení trestného práva,
33. zákon č. 48/1931 Sb., o trestnom súdnictve nad mládežou,
34. zákon č. 123/1931 Sb., o štátnom väzení,
35. zákon č. 108/1933 Sb., o ochrane cti,
36. zákon č. 115/1934 Sb., o machináciách pri zadávaní verejných dodávok a prác,
37. zákon č. 71/1935 Sb., o hospodárskom vyzvedačstve,
38. zákon č. 66/1941 Sl. z., o ochrane plodu, jeho vzniku a o zmene §§ 285 a 286 trestného zákona a §§ 423 až 427 vojenského trestného zákona,
39. zákon č. 167/1941 Sl. z., o prísnejšom trestaní niektorých trestných činov, spáchaných využitím zatemnenia alebo leteckého poplachu,
40. zákon č. 23/1942 Sl. z., o ochrane kolkov, poštových a iných známok, cenín a značiek,
41. zákon č. 150/1943 Sl. z., o úplatkárstve a podplácaní,
42. dekrét prezidenta republiky č. 3/1945 Sb., ktorým sa menia a doplňujú niektoré ustanovenia vojenského trestného zákona a branného zákona,
43. dekrét prezidenta republiky č. 38/1945 Sb., o prísnom trestaní drancovania,
44. zákon č. 165/1946 Sb., o trestnej ochrane národných podnikov, znárodnených podnikov a podnikov pod národnou správou,
45. zákon č. 27/1947 Sb., o trestnej ochrane vykonávania dvojročného hospodárskeho plánu,
46. zákon č. 40/1948 Sb., o trestnej ochrane proti požiarom,
47. zákon č. 88/1948 Sb., ktorým sa menia trestné zákony a trestné poriadky,
48. zákon č. 231/1948 Sb., na ochranu ľudovodemokratickej republiky.

§ 312.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. augusta 1950; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Čl. VI

Trest odňatia slobody na doživotie uložený predo dňom účinnosti tohto zákona sa mení na trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku. Ak bol uložený trest odňatia slobody na doživotie ako dodatkový trest, mení sa na trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov súhrn trestov.

Čl. VII

Ak súhrn postupne uložených neodpykaných trestov odňatia slobody alebo ich zvyškov ku dňu vyhlásenia rozsudku súdom prvej stolice v poslednej veci, ku ktorému došlo pred začiatkom účinnosti tohto zákona, je viac než dvadsaťpäť rokov, zníži ho súd na dvadsaťpäť rokov.

Čl. VIII

(1) Trest zákazu činnosti navždy uložený pred začiatkom účinnosti tohto zákona sa mení s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku na trest zákazu činnosti na desať rokov.

(2) Trest zákazu pobytu navždy uložený pred začiatkom účinnosti tohto zákona sa mení s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku na trest zákazu pobytu na desať rokov.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.,

aj za ministra

Dr.Šrobára

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Čepička v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kopřiva v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Rais v. r.

Kopecký v. r.,

aj za ministra

Dr. Nejedlého

Kliment v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.,

aj za ministra Erbana

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.